

Jó Pajtás

Madarak és fák napja

Itt a szép május!

Hát eljött a szép tavasz, mindannyiunk öröme. Biztos ti is örültök a megújuló természetnek, a jó időnek. No nemcsak a jó időnek...

Azt mondják, hogy a május a szerelem hónapja. Hogy erről mi a véleményük a bácsföldvári Svetozar Marković iskola tanulóinak, elmeséli: a hatodikos **Nagy Karolina**, **Acsai Noémi**, a nyolcadikos **Soltis Panni**, **Rózsa Lea**, a hetedikos **Fehér Martina** és az ötödikes **Prágai Krisztina**.

Karolina szerint is a május a legszebb hónap. Ilyenkor virágoznak a fák, a tavaszi virágok...

– Májusban szép az idő – kezd a mesélésbe Karolina –, sokat lehetünk kint a szabadban a barátokkal, barátnőkkel. Lekerülnek az unott télikabátok. A május elsejei kirándulások is felejthetetlenek. Májusban kijárunk a Gyöngyszigetre, ahol az ismerősünknek van vikendháza. Ott az emberek vidámak, csinosítják a házikók környékét. Mi is szoktunk segíteni, de jut idő szórakozásra is.

Panni is a jó idő miatt kedveli a májust, mert sokat lehet kint a kertben.

– Van kertünk – meséli Panni –, és ültetjük a virágokat, a veteményeskertben meg a zöldséget, sárgarépat és más konyhakerti veteményeket. Mondják, hogy a májusi eső aranyat ér, s ez igaz is, mert eső után csak úgy nőnek a vetemények, virágok. Szeretek a barátokkal, barátnőkkel biciklizni, persze ilyenkor velünk jön a szimpátiám is.

Leának a májusról az osztálykirándulás sok jutnak az eszébe.

– Nekem a májusról a majálisozás meg az osztálykirándulás jut az eszembe – halljuk Leától. – Tavaly Vrnjačka Banjára vitt minket az oszi. Nagyon szép krándulóhely. Láttuk a szerelmesek hídját. Rengeteg lakat volt rajta. Aki a szerelmével egy lakatot odalakatol a hídhoz, az azt jelképezi, hogy örökké tart majd a szerelemük. Kár, hogy nem vittünk a szimpátiámmal lakatot! No de, ami késik, nem múlik...

Noéminek egy májusi utazás maradt meg az emlékezetében.

– Mi Apatinba mentünk kirándulni. Megnéztük a Junaković fürdőt – teszi hozzá Noémi. – Igaz, nem fürödtünk, de láttuk a híres sörgyárat, csokigyárat, meg megnéztük a kolostorokat. Különbén én is élvezem a szép időt, a barátaimmal, barátnőimmel el-eljárunk sétálni vagy a cukrászdába.

Martina nem hiszi, hogy a május a szerelem hónapja, de azért tetszik neki is ez a hónap.

– Számomra a február a szerelem hónapja – jelenti ki Martina –, ugyanis akkor van Valentin-nap, a szerelmesek napja. Én is akkor ismerkedtem meg a szimpátiámmal. Szeretem a májust is, mert ilyenkor már többet lehetünk kint a természetben...

Krisztina is szereti a májust, a jó időt, a virágokat, de...

– Szeretem a májust, mert ekkor van a születésnapom – mondja Krisztina. – Ilyenkor eljönnek a barátaim, barátnőim, s kint szórakozhatunk. Nekem sem a május hozta el a szerelmet, novemberben ismertem meg a szimpátiámat. Azért kedvelem a májust, mert hazajönnek a távoli rokonaink, s kikerékpározzunk a Gyöngyszigetre. Ott nagyon jó a levegő. Májusban lesz a testvérem elsőáldozó, arra készülünk... Ilyenkor általában tíznapos táborozásra megyünk a Tarára a cserkészekkel. Fölállítjuk a sátrakat, s élvezzük a természetet – fejezi be beszélgetésünket Krisztina.

Amint látjátok, eltérőek a vélemények. De miképpen vélekednek az írók, költők a májusról? Végezetül olvassátok el Ady Endre szép sorait:

Május

*Tündéri május, lombot fakasztó,
Könnyű felöltőt szegre akasztó,
Légy üdvözölve:
Szívet fakasztó, emlék-marasztó...*

*Járok a korzón, szívembe' mámor:
Kacagva libben leánya-tábor.
De szép az élet...
Fél óra múlva – zuhog a zápor...*

Aprilis 22-én, a Föld napján a szabadkai Majsai Úti iskola tanulói és tanárai zöld napot tartottak, vagyis aki csak tehetett, zöldbe öltözött. Ezzel a megmozdulással kívánták felhívni a figyelmet a környezetvédelem és a bolygónk megóvásának fontosságára, délután pedig mindenki kivonult az iskolaudvarba egy nagy közös „zöld táncra”. A zöld akció egyben versenyjellegű is volt, hiszen a legzöldebb osztály egy láda almát is nyert. És bizony a tanulók kitétek magukért, hiszen a lányok zöld körmökkel érkeztek, aki csak talált valami zöldet a szekrényben (felsőt, nadrágot, szoknyát, cipőt), azt magára öltötte, de zöld szemüveggel, parókákkal, zöld festékekkel befújtt frizurákkal és zöld plüssállatokkal is igyekeztek elnyerni a gyerekek a legzöldebb osztály címet.

Az akcióról és természetesen a bolygónk megóvásáról az iskola természetőrei csoportjába járó hatodikos **Árvai Szilviát, Avdić Leilát, Kovács Nikolettát és Rabata Ervint** faggattuk.

Nikoletta elmondta, az akció keretében plakátokat és szórólapokat készítettek, amit szétszórtak a diákok körében.

– A természet őrei választható tantárgy. Ennek keretében sokat beszélünk a környezetvédelemről, és hogy mi veszélyezteti a Földet. Szerintem nagy szükség van egy ilyen tantárgyra, ahol ezekről a dolgokról hallunk. Itt van például ez a zöld nap akció is, amire külön készültünk. Kicsit keresgél-nem kellett, hogy fel tudjak öltözni, mert kevés zöld ruhám van, és a barátnóimmal megbeszéltük, hogy zöldre festjük a körmünköt. Nagyon tetszett ez a nap, lehetne gyakrabban is, mert egy ilyen akcióval jobban fel lehet hívni a figyelmet a környezet megóására. Arra, hogy ne szemeteljünk

Zöldben a bolygóért

vagy óvjuk meg a vízkészleteinket, vagy hogy hogyan viszonyuljunk az állatokhoz, és persze közben buliztunk is.

Leila szerint a természet őrei óra laza tantárgy, de érdekes dolgokat tanulnak, hiszen beszélnek a természetvédelemről, az állatok védelméről, és hogy mit tudnak tenni a jövőért.

– Úgy gondolom az, hogy már most tanulunk a környezet megóvásáról, a későbbiekben sokat jelent majd, de mindig sokan lesznek olyanok, akik lustaságból, nemtörődomségből találnak kifogást, miért ne tegyenek a bolygóért. Ők csak akkor kezdenének másként gondolkodni, ha már valóban nagyon nagy lenne a baj, például, ha elfogyna az ivóvíz vagy a kőolaj. Éppen ezért én igyekszem tenni valamit. Nem szemetelek, odafigyek az állatokra, próbálok több embert a jó útra terelni, rászólok a szüleimre, hogy zárják el a csapot vagy az osztálytársaimra, hogy a szemetet a szemeteskosárba dobják. A zöld napot is jó ötletnek tartom, habár attól félek, a többség csak egy bulinak fogta fel, és elfelejtik, miért fontos ez a nap.

Szilvia csupán néhány hónapja jár a természet őrei órára, de nagyon érdekesnek tartja őket.

– Ezek az órák valahogy mások, többet jegyzünk meg abból, amit hallunk, és a mindennapi életben is fel tudjuk használni a tanultakat. Volt már, hogy érdekes dolgokat, újdonságokat halottam, amikre én magam korábban nem is gondoltam. Néha kimegyünk a szabadba is, voltunk egy madáretetőnél, kimentünk az állatkertbe, volt

szemétszedő akciónk, és most zöld napot tartottunk. Tervezzük, hogy megnézzük a kutyamenhelyet is. Szerintem a legnagyobb probléma abban van, hogy nem figyelünk oda a készleteinkre, mert most még vannak, és nem törődünk velük. Ha nem lesz ivóvizünk, az az állatokra is kihat majd. Sok mérgező anyag jut ki a természetbe, ami úgyszólván gond. Tavaly a Föld napjára egy játékos vetélkedőt tartottunk az iskolában, az idén meg zöld napot. Ilyenkor sok mindent meg lehet tanulni.

Ervin szerint a gyerekek is valahol tudnak hatni a felnőttekre, és jó példát mutathatnak.

– Én igyekszem takarékoskodni a vízzel, és szerintem a környezetemben lévőeknek ezzel példát mutatok. Megtörtént már, hogy amikor apukám borotválkozott, elzártam a csapot, és rászóltam, hogy spóroljon a vízzel. Az iskolában is igyekszem tenni a környezetért. Szerintem hasznos egy ilyen tantárgy, mert a bolygót meg kell őriznünk a jövő generációinak, ehhez pedig az kell, hogy ne mérgezzük meg saját élőhelyünket. Az emberek többsége nincs tisztában azzal, milyen állapotban van a Föld, és sajnos van, akit nem is érdekel. Szerintem fontos lenne például megóvni az erdőket, és kellene tenni valamit az ellen is, hogy a gyárak ne szennyezzék a vizeket és a levegőt, mert ezzel az élővilágot is veszélyeztetik. A zöld nap ötlete nagyon tetszett, remélem sokakban megmarad, hogy miről szól ez a nap, hiszen sokan voltunk, zöldek voltunk és buliztunk is, és így talán az emlékezetünkben is megmarad.

Sztojánovity Livia

A római hódítások keleten

A római rabszolgatartó társadalmat mind gyakrabban rázkódtatták meg a mély ellentétek. Ezek a rabszolgák és a rabszolgatartók, a gazdagok és a szegények, a rómaiak és a leigázott népek között dúltak. A szenátusban a gazdagok a szegények érdekeit sértő döntéseket hoztak, a népgyűlésen a szegények voltak a többségben, és a gazdagok érdekeit sértő határozatokat hoztak. A római köztársaság tehát mind nehezebben biztosította a néhány tízezer rabszolgatartó uralmát a több tízmillió rabszolga, a szegény és elnyomott nép felett.

A szabad római polgárok tönkremenése miatt az i. e. 1. században átszervezték a római katonaságot. Megszűnt az a sereg, amelybe minden szabad római polgár vagyonához mérten felszerelve volt köteles bevonulni, s amely a hadjárat végén feloszlott, mert minden katonára visszatért otthonába. Ehelyett bevezették az állandó katonaságot. Ide beléphettek az elszegényedett római polgárok is, akik 16 évi szakadatlan szolgálatra kötelezték magukat. Szolgálatuk fejében az államtól fegyvert, felszerelést és fizetést (zsoldot), ha pedig leszolgálták a 16 évet, földet is kaptak. Ez az állandó hadsereg rövidesen az állam leghatalmasabb erejévé vált, hadvezérei pedig a legbefolyásosabb emberekké, akik szembefordulhattak a szenátussal és a népgyűléssel is.

Ezúttal nem részletezhetjük teljes egészében Lucius L. Lucullus római hadvezér történetét, aki Kis-Ázsiában betört a Pontusi Királyságba, és Mithridatesszel verekedett. Róla röviden annyit, hogy ő hozta be a cseresznyét Európába. Később Pompeius nagy ravaszul egyszerűen kisajátította Lucullus dicsőségének és hírnevének java részét, amit túl a Pontusi Királyságon, Örményországban szerzett. Lucullus nagy vagyonnal vonult vissza a magánéletbe, de életét elegánsabban és tisztesebb formák között fejezte be.

Licinius Crassus csúfos keleti kudarca (Plutarkhosz szerint)

Crassus nagy uzorás és árdrágító volt. Az új római lovagrend tipikus képviselője, s társadalmi állása szerint fényűzően kellett élnie, a kimerültségig költekezett, nemhiába tartották a kor egyik leggazdagabb emberének. Az első millióit azzal szerezte, hogy összevásárolta azoknak a vagyonát, akiket Sulla (az előző consul) halálra ítélte, első harci babérijait pedig Spartacus fölött aratta, akit nagy fizetségek és zsarolások segítségével hosszú és költséges hadjáratok után vert le. Ezután igen bonyolalmas alkudozások révén a keleti hadsereg parancsnoki tisztét szerezte meg magának, és Lucullus dicsőségét igyekezett árnyékba borítani, aki Pergamumból és Bithiniából tört kelet felé és Pontusba, de el akarta homályosítani Pompeius hírnevét is, aki befejezte Örményország kirablását.

Lucullustól futár érkezik a szenátusba

Lucullus keleti hadjárata világosan megmutatta, milyen durva tudatlansággal vezették ez időben a rómaiak a birodalom politikai ügyeit. Lucullus abban reményben kelt át az Eufráteszen, hogy Perzsiában Pontushoz hasonló hellenizált világot talál. De mint már korábban is jeleztük, a nomád népek nagy tömegében találta magát, amely nyugaton a Dunától, Dél-Oroszországon keresztül félkörben benyúlt Közép-Ázsiába, lovas népek zúdultak újból arra a területre, elsöpörve a görög szellemet, amelyet valamikor Nagy Sándor hintett el.

Amikor Crassus római hadvezér is átkelt a Tigrisen és az Eufráteszen, váratlanul nomád szkítákkal került szembe, lovas népek mozgékony törzseivel, akiknek az élén méd köntösbe öltözött király lovagolt. Azokat a szkíta törzset most parthusoknak nevezték. Crassus a jól

felszerelt gyalogságát a mozgékony és elérhetetlen szkíta lovasság elé szeretne volna vetni. Nem látta be, hogy a terve nem sikerülhet, de azt sem, hogy feltétlenül vissza kell vonulnia, mert a parthusok is nagyon jó íjászok... Egy nagyon hangos, rendkívül erős és veszedelmes szerszám volt a fegyverük, amely valamilyen módon elütött a közönséges nyíltól. Az íjuk valószínűleg összetett íj volt, amit öt vagy hat szarulapoból ragasztottak össze, és igen rugalmas volt, mint egy kocsi rugója. Iszonyú erővel, nagy pattanással röpítette el a nyílat...

Crassus hadjáratának az lett a vége, hogy i. e. 53-ban egy kétnapos ütközetben, Carrhae mellett lemészárolták a kifulladt, szomjas, éhes és kimerült római légiókat. A római katonák fáradtan rohantak a mély homokban az ellenségre, amely mindig kitért a támadásuk elől, mögójük került, és halomra lőtte őket. Húszezer katona pusztult el, tízezer pedig láncra verve folytatta gyötrelmes útját Irán felé, a rabszolgaságba.

Hogy Crassus milyen sorsra jutott, azt pontosan nem tudjuk. A hagyomány szerint, amelyet lehet, hogy csak erkölcsi okulásunkra és az uzoráskodása büntetéséül találtak ki, állítólag élve jutott a parthusok kezébe, akik olvasztott aranyat öntöttek a torkába.

Ez a vereség azonban az emberiség történetében igen jelentős. Eszünkbe juttatja, hogy a Rajnától az Eufráteszig, végig az egész kontinensen, az Alpoktól, a Dunától és a Fekete-tengertől északra nomád népek összefüggő, sűrű tömege sötétedett, amely népeket a Római Birodalom államférfiai megbékíteni és civilizálni, katonai tudomány pedig leigázni sohasem tudott...

Mithridates domborműve Arsameiában

Összeállította: Uri Ferenc történész

Élményt nyújtó környezeti nevelési program

A Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar hallgatói 2013. március 11. és 23. között kéthetes, Élményt nyújtó környezeti nevelési program kidolgozásában és végrehajtásában vettek részt.

A kéthetes program egy doktori disszertáció kutatási alapját képezi, és célja a tanítóképzős hallgatók és alsó tagozatos tanulók környezettudatos magatartásának fejlesztése volt. A hallgatók tanítási órák (környezetünk, illetve természet és társadalom, képzőművészet, zenei nevelés), tanórán kívüli tevékenységek (előadások, projektmunka, kiállítás) és iskolán kívüli tevékenységek szervezésében (állatkerti látogatás, környezetvédelmi nap) és végrehajtásában vettek részt két héten keresztül. A program a MTTK két gyakorlóiskolájában került megrendezésre, a Széchenyi István és a Majsai Úti Általános Iskolában. A program lebonyolításában nagy segítséget nyújtott a kísérleti csoport, vagyis a Széchenyi István iskola 2. a, 3. a, 3. b, 4. a és 4. b osztálya, valamint a Majsai Úti iskola 2. c, 2. d, 3. c., 3. d, 4. c és 4. d osztálya. A felsorolt osztályok mellett a Jovan Jovanović Zmaj és a Jovan Mikić iskolák alsó tagozatos hallgatói képezték a kontrollcsoportot, ők a kérdőívek kitöltésével járultak hozzá a program végrehajtásához.

A programban résztvevő tanítóképzős hallgatók és gyerekek egy kis csapata

A második osztályokban a vízvédelem, a harmadik osztályokban a hulladék kérdése, a negyedik osztályokban pedig az energiafelhasználás témája került feldolgozásra.

A program lezárására március 23-án került sor, egy környezetvédelmi nap keretein belül, melyet a Tanítóképző Kar épületében rendeztek meg a hallgatók. A nap jelszava a következő volt: „Megérkezett a tavasz, óvjuk környezetünket.” Az esemény szervezésében húsz tanítóképzős hallgató vett részt, és a MTTK gyakorló iskoláinak tanulóit várták a környezetvédelem, víz, hulladék, energia témaköréhez kapcsolódó játékokkal, vetélkedőkkel.

A programban résztvevő osztályok

Széchenyi István iskola, 2. a osztály (tanítónő: Vásárhelyi Szilvia); Majsai Úti iskola, 2. c osztály (tanítónő: Tóth Márta); Majsai Úti iskola, 2. d osztály (tanítónő: Bognár Beáta); Széchenyi István iskola, 3. a osztály (tanítónő: Boros Éva); Széchenyi István iskola, 3. b osztály (tanítónő: Kovács Elvira); Majsai Úti iskola, 3. c és 3. d osztály (tanítónők: Tilinkó Renáta és Pál Turzai Éva); Széchenyi István iskola, 4. a és 4. b osztály (tanítónők: Polyákovity Király Gyöngyi, Süli Szilvia); Majsai Úti iskola, 4. c és 4. d osztály (tanítók: Gálfi Csaba és Kokotovity Rita).

HOROG

Mi fán terem a lapátorrú tok?

A lapátorrú tokkal (vagy más néven kanalas tokkal) még a halismereteket huszárosan kezelő horgászoknak is egyszerű (lesz) a dolguk. A szóban forgó halat ugyanis egyetlen másikkal sem lehet összetéveszteni. Ha magasabb szintre kívánjuk emelni ennek megindoklását, akkor azt kell mondani, hogy a kanalas tokfélék (Polyodontidae) Polyodon nemének egyetlen faja.

Hozzánk a tengerentúlról, az Egyesült Államokból került, ahol főleg a Mississippiben és annak mellékfolyóiban él. Hogy „hozzánk ke-

rült”, azt nem kell éppen készpénznek venni, Szerbiában ugyanis nem telepítették, ennek ellenére megérkezett.

Romániái halastavakba már vagy húsz évvel ezelőtt telepítették, majd később Bulgáriában is. Hozzánk az árvizek hozták. A közforgalomban levő történet szerint a hét évvel ezelőtti árvizek Romániában úgymond átöblítettek néhány halastavat, amelyekben lapátorrú tokot is tartottak. Ennek az állománynak egy része az árvíz során kerekelt oldott, és a Dunában kötött ki. Annak idején (2006-ban) újsághírek számoltak be arról, hogy a Vaskapu Vízierőmű alatti Duna-szakaszon ügködő halászok hálóiába tájainkon addig ismeretlen hal kötött ki. Előbb egy, napokkal később még néhány. A halismeretekkel csehül álló szenzációhajász újságírók a hír kapcsán igencsak vakargatták fülük tövét, hogyan lehetne ebből a szimpla jelenségből nagy érdeklődést kiváltó cikkeket kovácsolni. A két-három mondatban le tudható halismertető ugyanis nem töltötte kellően az újságoldalakat. Ezért gyártották a szövegeket.

Az nyájas olvasó pedig falta a mondottakat. A szövegek utólagos újraolvasása azonban rávilágít, hogy az akkor szellőztetett feltevések meg kikövetkeztetések aligha vízállóak, hiszen céljuk nem a tényszerű közlés volt. A Horog olvasóinak óriási szerencséje, hogy annak idején még talán nem is ismerték a betűket, ha pedig igen, akkor reméljük, hogy tartalmasabb olvasmányok kötötték le figyelmüket.

Ugyanakkor a lapátorrú tokról rajtban tudni kell, hogy nagyra nő. Elérheti a kétméteres

testhosszat és a 90 kilót is. Persze ez a végtel, nem ekkorában kell gondolkodni, leginkább a 25 kilósak számítanak nagynak. Horgászszemmel nézve komoly „fogyatékosága” ennek a halnak, hogy horgászva aligha foghatjuk.

A lapátorrú tok ugyanis apró rákokat, rovarlárvákat, parányi növénykéket és más planktonszervezeteket eszik. Ezeket úgy „gyűjti be”, hogy kitért szájával a fenék fölött úszik; a száján beáramló víz a kopoltyúnyílásain jön ki, közben kiszűri a lebegő szervezeteket, és időnként lenyeli. Halastavakban, megfelelő életkörülmények közepette évente akár négyöt kilót is gyarapodhat.

Felvételeink a szarvasi Halászati és Öntözési Kutatóintézetben készültek, ahol Kakuk Csaba telepvezető mutatta meg nekünk ezt az érdekes halat.

Eleméri kishorgászok között

A Haltan az oktatásban elődássorozatunk keretében legutóbb Eleméren, a Sveztozar Marković Toza iskolában jártunk. Az iskolában éppen környezetvédelmi és természetismereti napot tartottak, melyben valamennyi tanuló és tanár részt vett. A haltani előadásra Dušan Čurguznak és Rade Soviljnak, a helybeli Babatovo Horgászegyesület elnökének és alelnökének ötlete alapján került sor. Megítélésük szerint a magyar nyelven megtartott előadások mintájára a szerb ajkú kishorgászok körében is népszerűsíteni kell ezt az ismeretanyagot. Megkezdődött. És mint a képen látható, az eleméri kishorgászok is nagy halakat fognak.

Május 9.

Gergely, Karola, Karolina, Kristóf, György, Katalin és Sarolta napja.

Gergely: A görög eredetű Grégoriosz név latin Gregorius formájának a Gregor rövidüléséből származik. Jelentése: éberen örökdő.

Karola: A Karola a Károly latin alakjának női párja.

1950. V. 9. (63 éve)

Európa-nap – annak emlékére, hogy Schuman francia külügyminiszter 1950. május 9-i nyilatkozatában javaslatot tett az Európai Szén- és Acélközösség létrehozására. Ez nőtt ki több átlakulás után Európai Unióvá.

1945. V. 9. (68 éve)

A győzelem napja – pontosabban: a fasizmus felett aratott győzelem napja. 1945. május 7-én Jodl tábornok Reimsben aláírta az általános megadásról szóló okmányt, május 8-án Keitel tábornok megismételte az aláírást a szovjet főhadiszálláson. Május 9-én nulla óra egy perckor Európában véget ért a második világháború, ennek emlékére ez a nap a győzelem napja. A II. világháború valójában még ekkor nem ért véget.

Május 10.

Ármin, Pálma, Antónia és Míra napja.

Ármin: A germán keruzkuszok fejedelmének latin Arminius nevéből rövidült.

Míra: Latin eredetű név, a Mirabella becézőjéből önállósult. Jelentése: csodálatos.

1843. V. 10. (170 éve)

Először mutatták be az Egressy Béni által megzenésített Szózatot, Vörösmarty Mihály művét. A bemutató a Nemzeti Színházban volt.

1929. V. 10. (84 éve)

A Hargita megyei Nagyalambfalván megszületett Kányádi Sándor román

niai magyar író, költő, műfordító. Főbb művei: Világlátott egérke, Három bárány, Kenyérmadár, Tavaszí tarisznya. 1960-tól 1990-ig kolozsvári testvérpompunk, a Napsugár szerkesztője volt, s a Jó Pajtással évtizedek óta kiváló kapcsolatot ápol. Jelenleg Budapesten él. Isten éltesen, Sándor Bá'!

Május 11.

Ferenc, Fülöp, Izidor, Jakab és Gurdó napja.

Ferenc: Francia, latin eredetű név. Az olasz Francesco név latinisított Franciscus formájából származik.

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

1904. V. 11. (109 éve)

Megszületett Salvador Dalí (katalán nevén: Salvador Domingo Felipe Jacinto Dalí i Domenech) katalán-spanyol festőművész. A modern művészet sajátos személyisége volt. A szurrealista alkotásmód magas esztétikai szintre emelésével egyszerre nyitott és tetőzött be egy korszakot.

330. V. 11. (1683 éve)

Constantinus császár a mai Isztambul helyén új fővárost alapított Konstantinápoly néven. Róma mintájára tervezte meg az új fővárost, Bizáncot (Bizánc) görög gyarmatváros helyén, Konstantinápoly néven (ma: Isztambul), amely a Keletrómai Birodalom fővárosa lett.

Május 12.

Pongrác, Gyöngyi, Johanna, Dalma, Viktor, Germán és Nerina napja.

Pongrác: A görög Pankratész név latin Pancratiusz formájából származik. Jelentése: mindenható erő.

Nerina: Görög mitológiai eredetű olasz név. A görög Nereidák névből származik, ez Nereusz tengeristen egyik leányának, az egyik Nereidának a neve.

1803. V. 12. (210 éve)

Darmstadtban (Németország) megszületett Justus von Liebig gróf, német vegyész, kémikus és akadémikus. Arra törekedett, hogy kémiai ismereteit a gyakorlatba is átültesse a gyógyszerészet, a mezőgazdaság és a táplálkozás területén. Tőle származik a megállapítás: „A szappanfogyasztás a népek

jólétének és kultúrájának a mértéke.” Liebig felfedezte – többek között – a chlorált és a kloroformot. Foglalkozott az ásványi trágyázás javításával, valamint húskivonat és sütőpor előállításával is, így a leveskocka feltalálóját is benne tisztelhetjük.

1977. V. 12. (36 éve)

A világon először kvadrofonikus koncertet adott a Pink Floyd, az 1964-ben Cambridge-ben alakult angol rockegyüttes. Leginkább progresszív szerzeményeiről, effektkísérleteiről, művészi kidolgozású albumaikról, gondolatgazdag szövegeikről és lenyűgöző koncertjeikről váltak ismertté. A Pink Floyd az egyik legsikeresebb zenekar a rocktörténelemben, több mint 300 millió albumot adtak el világszerte, ebből 74,5 milliót csak az USA-ban. A quadrofoniát mai szóhasználatú 4+0 hangzásnak nevezhetnénk, ám ez még a klasszikus bakelitlemezzel jött, és a 70-es évek hangtechnikájának csúcsa volt.

Május 13.

Szervác, Imola, Gerda, Fatime, Róbert és Gellért napja.

Szervác: A latin Servatius név rövidülése. Jelentése: a megmentett.

Fatime: Az arab Fatima változata, ami Mohamed legkisebb lányának neve volt.

1940. V. 13. (73 éve)

Amikor Németország megtámadta Nagy-Britanniát, Winston Churchill miniszterelnök így kezdte parlamenti beszédét: „Nem ígérhetek mást, csak vért, erőfeszítést, verítéket és könnyeket.” Úgy is lett. De ő legalább megmondta...

1917. V. 13. (96 éve)

Szűz Mária megjelent három portugál parasztyereknek a Fátima falu melletti dombon. Olaszországban, Spanyolországban és Portugáliában pont ezért május 13-án ünneplik az anyák napját!

Május 14.

Bonifác, Gyöngyi, Julianna, Paszkál és Bekény napja.

Bonifác: A latin Bonifatius névből származik. Jelentése: jó sorsot ígérő.

Bekény: Magyar férfinév, a Beke származéka. Más feltevés szerint ótörök eredetű név, és a jelentése: terméketlen ember.

1931. V. 14. (82 éve)

Domonyban megszületett Huszárik Zoltán filmrendező, filmszínész (jelesebb filmjei: Grotteszk, Elégia, Capriccio, Szindbád, Koplalóművész, Holnap lesz fácán, Csontváry).

1984. V. 14. (29 éve)

Megszületett Mark Zuckerberg, a Facebook kitalálója és vezetője. Egy tízezer lakosú New York állambeli kisvárosban nőtt fel. Az érettségi után a Harvardra kezdett járni, és kollégiumi szobájában nem sokkal később lakótársaival, Dustin Moskovitzsal és Chris Hughesszal együtt újtáraindította a Facebookot.

Május 15.

Szonja, Zsófia, János és Izidor napja.

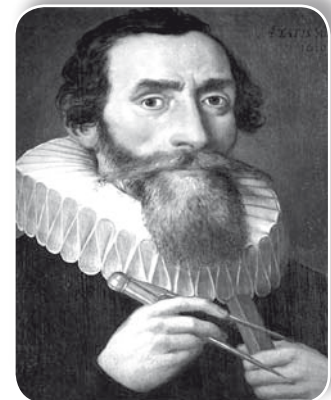
Szonja: A Szófia orosz név becézőjéből állandósult. Jelentése: bölcsesség.

Izidor: Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

1358. V. 15. (655 éve)

Ismeretlen szerző megkezdte a Képes Krónika írását. Ez egy latin nyelven írt krónika, illetve az azt tartalmazó kódex (Chronicon pictum), amely 1360 körül készült Nagy Lajos budai udvarában, Szerzője feltehetően Kálti Márk. A szöveg elejétől végig egy kéz írása, kalligrafikus könyvirás, minden valószínűség szerint magyar másoló munkája. A budapesti Országos Széchényi Könyvtárban őrzik.

1618. V. 15. (395 éve)

Johannes Kepler német matematikus, csillagász és optikus megalkotta a bolygómozgás törvényeit, amelyeket róla Kepler-törvényeknek neveznek. Szerinte a bolygók ellipszis alakú pályán keringenek a Nap körül, amely egyik legjobb bizonyíték a heliocentrikus világméretepre. Legismertebb magyar vonatkozása Kepler hatásának Madách Imre: Az ember tragédiája című drámájának két prágai színe, melyek közrefogják a párizsi színt. Német, cseh és angol nyelvű filmek is készültek róla. Kráter őrzi emlékét a Holdon és a Marson. A NASA 2009-ben fölbocsátott Kepler-űrszondája egy űrtávcső, melynek segítségével exobolygókat kutatnak majd.

Az uniformizálódás veszélyei

A mangrove ökoszisztémája

Rizsföldteraszok

Az emberi beavatkozás nyomán visszamaradt természetes élőhelyfoltok mélyreható változásokon esnek át. Ám nemcsak az okozza az élővilág elszegényedését, hogy a maradványfoltokban a pusztulás tapasztalható, hanem az is, hogy gyarapszik az ember által uralt élőhelyek aránya. Nincs különbség New York, Tokio vagy Hongkong üzleti negyedei, valamint Kanada, Argentína, Ausztrália, Magyarország vagy Szerbia öntözött, műtrágyázott, rovar- és gyomirtóval permetezett gabonaföldjei között. Mennyivel egyszerűbb itt felismerni a természetes élőhelyeket, mint például az amazóniai esőerdőt, az északi tajgát vagy a mangroveerdőt. Míg a különböző eredetű erdőkben nagyon eltérő életközösségek élnek, az ember által uralt élőhelyekre olyan fajok települnek be, amelyek alkalmazkodnak a zavaráshoz, túrikk az ember jelenlétét, és könnyen terjednek. Ilyen tulajdonságúak az invazív fajok is. Végül soron az ember uralta tájakról eltűnnek az ott őshonos fajok, a helyi, specialista élővilág tehát „lecserélődik” egy generalista közösségre. Ezt nevezik biotikus homogenizációnak, vagy másként az élővilág globalizációjának.

Ez a jelenség számos területen észlelhető. Míg a világméretű felmelegedés közismert, az már kevésbé, hogy a sarkokon és a hegy-

csúcsokon nagyobb mértékű a felmelegedés (részben a jég- és hótakaró eltűnése miatt), ekképp a hideg és a meleg területek közötti hőmérsékleti különbségek csökkennek, a hőmérsékleti különbségek „ellaposodnak”. Úgy is mondhatjuk, hogy a hőmérséklet is homogénizálódik. Ez azzal jár, hogy észak felé nőnek a fajok elterjedési területei. Ha pedig minden faj terjeszkedik, akkor nagyobb lesz az átfedés az elterjedési területeik között, azaz egyre nagyobb területen élnek ugyanazok a fajok.

A szkeptikusok azt mondják, hogy szép ez a globalizációs történet, de mi támasztja alá a következtetéseket? Bár az élőhelyek átalakításának globalizációs szempontú vizsgálata még meglehetősen új, egyre gyűlnek a kutatási eredmények. Az amerikai Robert B. Blair szerint az élővilág globalizációja azt jelenti, hogy az ember által uralt élőhelyek közösségei egyre hasonlóbbak. Kalifornia és Ohio állam egymástól több ezer kilométerre levő egy-egy területén (városközpontban, társasházi övezetben, kertvárosban, sportpályán, természetes nyílt területen és természetvédelmi területen levő erdőben) felmérte a madárvilágot, és azt tapasztalta, hogy a lakott területek madárközösségei igen hasonlítottak egymáshoz, míg az erdők madáregyüttese számottevően eltért. Északi szomszédaink ugyanezt tapasztalták. A

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület munkatársai 1999 és 2002 között mintegy ötszáz darab 2,5×2,5 kilométeres négyzetben végeztek felmérést. Amikor összevetették a szántóföldek és az erdők madárvilágát, kiderült, hogy a szántóföldi madárvilág lényegében azonos volt (függetlenül attól, hogy az ország melyik részén végezték a megfigyeléseket), míg az erdei madárközösségek között igen nagy eltérések mutatkoztak. Tehát nálunk is valószínűsíthető, hogy minél inkább ember által uralt egy élőhely, annál hasonlóbb a többi ilyen élőhelyhez. Az országon belüli regionális és helyi természeti értékek sorsa megpecsételődhet, ha tovább folytatódnak a nem természetbarát élőhely-kezelések és átalakítások.

Miért időszerű az élővilág globalizációjáról szólni? Azért, mert az Európai Unió terjeszkedik, és ez egyrészt segíthet a természetvédelem országokénti helyzetének javulásában, másrészt nem várt veszélyeket rejthet. A csatlakozással együtt ugyanis egységes jogi, támogatási, számonkérési stb. rendszert is kapnak a belépő országok, ez pedig érinti az ország nagy részét kitevő gazdálkodási területeket. Vigyázni kell, hogy az adminisztráció EU-szintű egységesítése ne eredményezze az élővilág földrésznyi léptékű homogenizálódását...

B. Á.

Seregélyfelhő

Végtelen búzaföldek

A vörös óriáskenguru a világon a legnagyobb erszényes emlősfajta. A hím, vörös óriáskenguruk narancssárgászörösek, a nőstények pedig kékeszürkek. A vörös kenguru átlagmagassága 170–180 cm, testtömege 20–90 kg. Farka erős, akár a 120 cm hosszúságot is elérheti. Ausztrália belső, nagy kiterjedésű, vízben igen szegény területein él. Nagyon hosszú ideig bírja akár víz nélkül is. Tápláléka általában igen alacsony tápértékű fűfélékből áll, de cserjék leveleit is fogyasztja. A vörös óriáskenguru kisebb létszámú csoportokban él. Ezek a csoportok, ha a táplálékértelmezők is megengedik, akár 100 példányból is állhatnak. Ha a veszély közeledtét akarják egymásnak jelezni, erős farkukra támaszkodva két lábra állnak, és felegyenesedve figyelnek.

A kenguruk egymás közti verekedése egy boxmérkőzéshez hasonlítható, elülső lábaikkal jobb- és balegyeneseket kapnak egymástól. A farkukra támaszkodnak, így a hátsó lábaikat is ügyesen

A legnagyobb erszényes

A vörös óriáskenguru

felhasználhatják a verekedésben. Amikor játszanak, csak az elülső lábaikat használják. Erős hátsó lábaikra csak akkor hagyatkoznak, amikor eldurvul a helyzet. Hatalmas karmaikkal és tépőfogukkal komoly sérüléseket is okozhatnak egymásnak.

A kenguru ugrással változtatja a helyzetét. Hátsó lábai nagyon izmosak és erősek, mivel ezek segítségével történik a helyváltoztatás. Amikor a kenguru éppen nem használja a hátsó lábait, az inakban újra felgyűlik a következő ugráshoz szükséges energia. Minél magasabbra ugrik, annál több energiát kell a hátulsó lábaiban lévő inaknak kifejténiük. Ezzel az ugrótechnikával a kenguru kizárólag annyi energiát használ, amennyire éppen szüksége van. Az egyensúly megtartása nagyon fontos szerepet játszik a kenguru életében. Hatalmas, erős farka segíti őt az egyensúlyozásban, amikor viszont helyben állásra kerül a sor, ügyesen rá tud támaszkodni, egyfajta plusz lábnak használva azt.

Erős és izmos hátsó lábainak köszönhetően 48–50 km/órás sebességgel is képes ugrádozni. Egyetlen ugrással 9 m-t tud megtenni. A vörös óriáskenguruk gyakran táplálék után keresgélve messzi vidékekre is elvándorolnak, ha kell, 200 km-t is megtesznek naponta. Átlagosan 27 évig élnek.

A gyík eldobja a farkát

Egyes gyíkfajok hajlandók kisebb áldozatot is hozni megmenekülésük érdekében. Veszélyben legtöbbször – beleértve a nagy, süket leguánt is – utolsó menedékként önként megválíik a farkától. Amíg a támadó figyelmét a rángatózó, tekergő fark köti le, a gyíkcsonka bántatlanul elinalhat. A prédául odavetett testrészt később amúgy is újra nő, s lesz olyan jó, mint az eredeti, igaz, a következő alkalommal már nem feláldozható.

Egy gyíkfaj még ennél is különösebb tulajdonságokkal bír. A Balkán-félszigeten, Közép-Ázsiában és Oroszország egyes területein élő, fajtársai közül a legnagyobb, 1,5 m-re is megnövő páncélos seltopuzik ahelyett, hogy farkát egyben dobna le, több darabban is képes megszabadulni ettől a testrészétől. Minden egyes csigolyán van egy törésfelület, amelyen a porcfal áthatol. Ez a váz gyenge pontja. Az izmok, az idegek és az erek is szakaszosan zárodhatnak, így lehetővé téve a fájdalommentes amputációt.

Az állat bármely pontján leválaszthatja a farkát. Mivel a seltopuzik farka kétszer olyan hosszú, mint a teste, az összezavarodott támadónak úgy tűnhet, hogy a gyík darabjaira esik szét.

Fejből tudja a térképet az elefántorrú cickány

Az afrikai elefántorrú cickány centiről centire agyába vési területe minden zugát, hogy veszély esetén gyorsan elinalhasson.

Az afrikai Kalahári-sivatagban élő elefántorrú cickány olyan jól ismeri a terepet, hogy „járőrözés” közben pontosan saját lábnyomaiba lép.

Az állat minden reggel bejárja élőhelyét, és megszokott ösvényeiről mellső lába elegáns oldalrúgásaival távolítja el a kis galtyakat, leveleket és egyéb törmelékét. A gyakorlat célja egyrészt az, hogy felfrissítse a fejében elraktározott térképét, beleértve a földbe vájt odúk és az ösvények térbeli viszonyát, másrészt, hogy tisztán tartsa az „úthálózatot”.

A cickány sokkal nagyobb terület térképét tárolja el az agyában, mint amekkorát reggeli sétája során körbejár. Szükség esetén egy múltban memorizált rövidebb út kedvéért letér a leginkább bejáródott útvonalról.

RÜGYFAKADÁS

Az én naptárversem

Január, január,
Fagyosak az éjszakák,
Kandallóban ropog a tűz,
A kéményből száll a füst.

Február, február,
Havat hozó február,
Hideg szél meg fújdogál,
Közeleg a tavasz már.

Március, március,
Langyos szellőt ringató.
Rügybe borulnak a fák,
Érzem a tavasz illatát.

Április, április,
Te bolondos április.
Melenget a napsugár,
Meghozta a szivárványt.

Május, május, mosolygó,
Erdő, mező ragyogó.
Zöldbe borul a határ,
Csivitel a fecsképár.

Június, június,
Szeretem a júniust,
Itt a szünet, hurrá!
Egész évben vártam rá.

Július, július,
A búzakaralász érik most,
Boldogok a gyerekek,
Fürödni lehet eleget.

Augusztus, augusztus,
Nyaralni megyünk most,
Hív a tenger s a hegyvidék,
Boldogabb nem is lehetnék.

Szeptember, szeptember,
Olyan vagy, mint egy vénember,
Kezdődik az iskola,
Lábunk jár ide-oda.

Október, október,
Sárgulnak a levelek,
Gyengül már a napsugár,
Itt van az ősz, megjött már.

November, november,
Hideg széllel érkezel.
Esik eső, havazik,
Minden ember melegszik.

December, december,
Itt vannak az ünnepek,
Mikulás, Télapó és szilveszter,
Itt a szünet, örül minden hóember.

Zombori Tamás, 6. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

A tükör előtt

Nem is tudom, mivel kezdjem ezt az írást. Ahogy eljött a december, azt gondoltam, hogy az ünnepek lesz a dolgozattéma, de a tanárnő valami érdekesebbet eszelt ki.

Az egyik órán olvastuk Janikovszky Éva könyvéből A tükör előtt című részletet. A tanárnőnek az volt az ötlete, hogy magunkról írjunk jellemzést. Nekem ez a téma nemigen tetszett. De nem szeretném az olvasókat ezzel továbbra is untatni, inkább mesélek magamról.

1999. VII. 3-án születtem. Az én anyucim azt mondta: „Kisfiam, te nagyon szép vagy.” Azóta még mindig szépnek tart. De mikor bemegyek a fürdőszobába, és nézem magamat a tükörben, nagyon feldühítenek az arcomon lévő pattanások, a zsíros hajam és a vámpírfogaim! Borzasztó! Ilyenkor mindig analizálom az arcomat és a pattanásaimat. Legtöbbször csakis azért megyek be a fürdőszobába, mert kíváncsi vagyok, mekkorát nőtt a bajszom. Na meg ne feledkezzünk meg az izmairól!

Az izmairól vagyok legeslegjobban kíváncsi. Anyum barátnője egyszer bejött hozzánk, és csodálkozva kérdezte: „Te jó ég, a te fiad mutál?” Nem értettem, mit jelent a mutálás. Megkérdeztem anyámtól. Ez valami betegség? Akkor az anyám ezt válaszolta: „Nem, fiam, ez nem betegség. Ez a mutálás az úgynevezett pubertáskorra jellemző.” Viszont így sem értettem, ezért ezt válaszoltam: „Aha!” Ez a válasz éppen megfelelő volt számomra. Például a következőkre is így válaszolok.

– Megtanultad, fiam, a tananyagot? Megcsináltad a házit? Minden rendben van?

– Aha!

Anyámat ezzel az örületbe kergetem.

A másik fura dolog, amit művelek, az a pattanásaimmal való időtöltés, és erre a legmegfelelőbb idő tanulás közben adódik. Ha csak érzem az arcomon, hogy egy új pattanás jött ki, azonnal beleszokok a fürdőszobába és ellenőrzöm. Borzasztó! A fogaim is idegesítenek. Egyszer azon gondolkodtam, hogy melyik fogamat húzassam ki. Aztán megbeszéltem az orvosnővel, hogy kapok egy kis fogszabályzót, az eltüntet a vámpírfogaimat. De biztos, hogy még úgy sem lesz szép a mosolyom.

Nem tudom, meddig tart még ez a pubertáskor, de remélem, hamar túl leszek rajta, mert totál elegendő van belőle!

Saszivárevy Edvárd, 7. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

A tükör előtt

A tükör és én? Hát, mi nagyon jó barátok vagyunk! Kis tükör, nagy tükör, nem számít.

Habár a tükör jó barátom, azért néha nem tetszik, amit éppen visszamutat. No persze mit is mutatna, ha ez vagyok én! Hogy pontos legyek, éppen azt nem szeretem, mikor egy rakás pattanást mutat vissza. Szoktam grimaszkodni a tükör előtt, és nevetek saját magamon. A beszédtehetségemet is a tükör előtt gyakorlom. Anyám sokszor rám is szól: „Te már megint a tükör előtt hülyéskedsz?”

A kedvenc tükröm a fürdőszobában van. Ez előtt töltöm a legtöbb időt. Még az ajtót is magamra zárom, hogy senki se zavarjon az önmagammal való barátkozásban. Lehet, hogy sokan önteltnek és beképzeltnek tartanak, de őszintén, nekem tetszik, amit a tükörben látok. Tetszik az arcom is, és az alkatom is. Kivéve a kisebb-nagyobb pattanásokat, ami egy kicsit idegesítő, de ez a kamaszkor egyik jellemző tünete. És úgy érzem, mintha a tükör megnyugtatna, hogy ne ijedjek meg, majd elmúlik!

Van, aki menekül, elkerüli a tükröket. Én ennek pont az ellentéte vagyok.

Pekan Dijana, 7. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Önvallomás

Amit most fogok bevallani, azt már a hozzám közel állók tudják is. Vásárlásfüggő vagyok.

Voltak olyan időszakok, amikor képes voltam uralkodni magamon, de gyakran egyszerűen megőrülök. Néha, amikor a barátnőimmal elmegyünk fagyizni, vagy csak szórakozni a városba, és meglátom a kedvenc üzleteim kirakatában az árengedmény-hirdetést, hirtelen olyan érzésem támad, mintha a híres színész, Brad Pitt személyesen állna előttem, azaz teljesen lázba jövök. Persze tudom, hogy túlzásba viszem, de csak őszinte vagyok. Nemrég a jazzbalettszakkal Olaszországba utaztunk versenyezni, ahol ötszáz eurót költöttem el négy nap alatt. Ötszáz eurót! Magam sem tudom, mire költöttem ennyi pénzt! De a legrosszabb az egészben az, hogy nekem nagyon „kifinomult” ízlésem van. Azzal a „tehetséggel” születtem, hogy mindig a legdrágább ruhakölteményre, parfümre, kozmetikai szerre vagy dísz tárgyra fáj a fogam. Sokszor büntudatot érzek, amikor magam köré tekintek, és belegondolok, hogy némely embernek még a létfenntartásra sem telik. Ezért eldöntöttem, hogy karácsonyra az összes kinőtt ruhámat azoknak a gyerekeknek ajándékozom, akik sajnos sokat nélkülöznek.

Sokan azt gondolják rólam, hogy nem becsülöm meg a pénzt, és lehet, hogy igazuk is van, de eldöntöttem, hogy megpróbálok megváltozni.

Tóth Annabella, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Április

*Áprilisban születtem,
ezért kedves énekelem.
Felköszönt szülinapomon,
díszvendég ő a zsúromon.
Gyönyörű a természet, Április,
te rügyként bújsz meg benne.
Májusra már virág leszel,
ezzel sok örömet szerzel.*

Tari Eleonóra, 8. osztály, Kis Ferenc iskola, Szilágyi

Ilyen vagyok én

Nagyon sok embernek problémát okoz, ha önmagáról kell beszélnie. Velem is ez a helyzet.

Ezért is nehéz ezt a fogalmazást megírni, mert nem szeretem saját magamat sem dicsérni, sem szidni. Bár az igazat megvallva többet szídom magam a hülyeségek miatt, mint amennyit dicsérem.

Kezdjük a külsővel! Nekem a külsőmben a hajam egy kényes pont. Régebben, míg nem vágattam le, jól állt, de most borzasztó. Ha jobbra igazítom, balra dől, ha balra igazítom, biztos, hogy egy tincs kilóg a többi közül. A fülem mögé pedig nem akarom tenni, mert félek, hogy klepafülű leszek. A többi egész rendben van rajtam, bár az arcom lehetne picit hosszúkásabb.

Áttérve a külső tulajdonságaimra, a legrosszabb az, hogy túl érzékeny vagyok. Az igaz, hogy nem szeretnék olyan kemény lenni, mint egy bokszszák, de azért picit keményebb is lehetnék. Hogy már dicsérem is magam (nem szokásom), annyit tudok mondani, hogy könnyen tanulom a dolgokat. Ami a 7. osztály során különösen könnyen a fejemben marad, azok a versek és a biológia. Hogy megint áttereljem a szót a rosszabb dolgokra, igazából az ég egy picit több rajzolási tehetséggel is megáldhatott volna. Sok szép, jó ötletem van, de mit sem érnek, ha az elképzeléseim túl komplikáltak, és nem tudom lerajzolni őket. Ez általában idegesít engem.

De ahogy mondják, semmi és senki nem tökéletes. Sem az ezüst, sem az arany, sőt még a gyémánt sem az, de ugyanakkor mind szép a maga módján.

Biacci Nikolett, 7. osztály, Petőfi Sándor iskola, Magyarcserenye

RÜGYFAKADÁS

Rend és rendetlenség

Már megint csúszásban vagyok, még ma kész kell lennem a fogalmazással.

Nagyon nagy rendetlenség van az asztalomon. Bele akarok kezdeni az írásba, de nem találom a ceruzám. Szegény írószerem már kisírta magát a fiókomban. Így elkezdem keresni. Fél órán át keresem, míg megtalálom, de ki van törve a hegye. Keresgélek a hegyező után. Kutakodok, míg meglelem. Ezután turkálni kezdek egy lap után. Keresem, keresem, sehol sem találom. „Mit csináljak? Tépjek ki egy lapot a füzetemből? De azt nem akarom!” – mondom magamban. Így elkezdek turkálni a polcomon. „Végre megtaláltam!” – kiáltok. Belekezek a munkám írásába, de az „e” betű helyett „a” betűt írok. Nyomozok a törülőkendő után, s közben ő az asztalom alatt nevet. Hogy milyen szerencsétlen vagyok! Hallgatom a kacagást, és könnyen megtalálom. Miután meglelem, rájövök, hogy ez így nincs rendben, ezért elhatározom, hogy letakarítom az íróasztalomat. A könyveimet a helyükre rakom, a füzeteket ugyanígy, a rengeteg elhasznált piszkoslapot a szemetesbe gyömöszölöm, a nem használt ceruzáimat a ceruzatartóba pakolom. „Na, most már nyugodtan írhatom a házimat.”

Megfogadtam, mint ahogy már megtettem, hogy rendet rakok az asztalomon.

Pletikoszity Tamás, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Tavaszi

Tavasszal oly gyönyörű a világ!
Ilyenkor nyílik a sok virág:
a róza, a nárcisz, a tulipán,
de legeslegelőször a hóvirág.

Örülök a szép tavasznak,
a sokszínű virágnak
és a szívárványnak.

Szeretem a nyarat,
de legjobban a tavaszt,
és ez mindig így marad.

**Teleki Beáta, Kovács Andrea, Páncsics Martina,
Szemerédi Krisztina, 6. osztály, Cseh Károly iskola, Ada**

Kedvenc sportom

Már kicsi korom óta nagyon érdekel a sport. Sok mindent kipróbáltam, de végül a futball mellett döntöttem. Még nyolcéves sem voltam, amikor szabad időmben a pályára szöktem, és néztem a focistákat. Anyukám látta rajtam, mennyire szeretnék én is edzésekre járni, így hát beiratott.

Ezek után heti kétszer én is a barátaimmal rúgtam a bőrt a pályán. Soha nem voltam fáradt, amikor edzésre kellett mennem, alig vártam, hogy a csapattársaimmal focizzak. Rengeteg új barátot szereztem magamnak, a közös sport még jobban összekovácsolt bennünket. Nemcsak azt tanította meg velünk Attila, az edzőnk, hogy milyen cseleket kell bevetnünk meccs alatt, hanem a csapatmunkát is megtanultuk. Mindig azt mondta, a foci csapatjáték, és nem kell önzőnek lenni. Szép sikereket és eredményeket értünk el, és összetartó kis csapatná vá váltunk. A foci szeretete lassan átragadt az osztálytársaimra is. Mindig érdeklődve kérdezték, hogy milyen eredményt értünk el a hétfégi meccsen, és ha tehetjük, ott szurkoltak nekünk a pályán. A tévében is egyre többször néztem a profikat. Csodálva figyeltem, milyen technikájuk van, és ámulva lestem el a cseleiket, amit aztán én is megpróbáltam.

Négy éve focizom, és sok szépet kaptam ettől a sporttól. Nemcsak a kondíciót köszönhetem a focinak, számtalan új élménnyel és igaz barátokkal is megajándékozott.

Bojtos Miksa, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Tanácsaim a rózsának

Kedves rózsza, tudom, hogy te szép virág vagy, de nem tudnál a szépségedhez méltóan viselkedni is?

Kérsz valamit a kis hercegtől, ő hozza, amit kíván a „nagy felséges rózsza”... Hmmmm... Még csak meg sem kérdezed, hogy ő kíván-e valamit. Egy pohár vizet?... Vagy nehéz lenne kifejezned a tiszteletedet?

Ő szeret téged, te vagy minden kincse, a legdrágább barátja. Vigyáz rád, óv, ápol, kiszolgál.

Első tanácsom az, hogy vedd le a burádat, mert úgy nézel ki, mint egy lufi zöld kötéllel és tüskékkel. Aztán légy mindenkiel kedvesebb: a barival, a kis herceggel, a rókával és a kígyóval is néha! Ne félj, a tövisek megvédenek, és a birkák úgysem esznek rózsát, te is tudod. Legyél mosolygós: növessz sok levelet magadnak! Gondoskodj magadról! Keresz vizet és tápanyagokat. És szerezz egy cserepet! Akkor akár nyaralni is elmehetnél, mondjuk Hawaiiira.

Kis herceg, te meg szeresd úgy a rózsát, ahogy eddig! Erre utasít Nyúl Sámuel Balázs, a levél feladója.

Címem: Föld (jártál már itt), Pacsér

**Nyúl Sámuel Balázs, 5. osztály,
Moša Pijade iskola, Pacsér**

Tavaszi

*Március egy szép hónap,
Virágba borul a sok fa,
A bokor is virágozik,
Virágban gyümölcs rejtőzik.*

*Április a tavasz közepe,
Virágtenger ideje.
Sál, sapka a sarokban,
Nagykabát is aludhat.*

*Májusban már napozunk,
Napozunk és strandolunk.
Repülhet a labda,
Futhatunk utána...*

**Gyorgyevics Gabriella, 4. osztály,
November 11. iskola, Zenta**

Petőfivel a Tiszán

Egyik nap Petőfi barátommal a Tiszán sétáltunk. Ahogy alkonyodott, a napnak sugara a Tisza vizében tükröződött. Petőfivel leültünk egy padra, hogy onnan szemléljük a tájat. Amikor feltámadt a szél, a Tisza vize hullámozni kezdett. Ez úgy nézett ki a partról, mintha a lemenő nap sugara beleakadna a Tisza hullámzó vizébe. A hátunk mögött ott volt az erdő, és amikor felálltunk, láttuk, hogy a nap sugara a templom tornyába is beleakadt. Harmónia uralta a tájat, rajtunk kívül nem volt ott más. Néha egy-egy kutya ugatása verte fel a csendet. Aztán felhúzták a zsilipet, keresztül folyt a víz. Azon a helyen hangosabb volt a folyó. Hazafelé jövet csodáltuk a kanyargó Tiszát. Majd egy kézfóggással elbúcsúztam Petőfi barátomtól, ment mindenki a maga útján.

Aztán egész úton hazafelé azon gondolkodtam, hogy ez a nyugalmat árasztó folyó, milyen veszélyes, ha kiárad a medréből. Pusztít mindent, nem kíméli az öreget s az ártatlan gyereket... Minden értéket megsemmisít.

**Fajin Mónika, 7. osztály,
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

Kedves Pajtások!

Az eheti postába ismét sok jó írás érkezett. A sok számnév itt az adaiakra értendő, akik „színes” verseket és közmondásokra rímelő fogalmazásokat küldtek két borítékban. Ezúttal az óbecsei Samu Mihály iskola tanulói is fölzárkóztak. Örülök a soknak, még inkább a jónak, és ezt minden írásról elmondhatom, s a következőknek köszönöm:

Ada: Aleksza Tamás, Almádi Ágnes, Almási Richárd, Bács Ágnes (3 írás), Bence Pozsgai Rebeka, Bognár Ivett, Cvitkó Nikolett, Dér Ákos, Dobrotka Dominik, Farkas Anett (2 írás), Hajagos Norbert, Holló Viktor (2 írás), Hugyik Renáta, Huszár Hédi, Juhász Orsolya, Kalinka Tamás, Klima Döniz, Kovács Dobák Orsolya, Könyves Fanni, Könyves Regina, Lajkó Csenge, Lajkó Réka, Lévai Erik, Muzslai Anikó, Nagy Abonyi Krisztina, Orcsik Henrietta, Pintér Ákos, Raffai Zsaklina, Šelemba Aleksandra (2 írás), Smit Erik, Szabó Szepesi Andrea, Szécsényi Kata, Szél Csongor, Szügyi Márkó, Török Ádám, Turai Natália, Varga Sándor, Vastag Krisztina (3 írás), Vastag Tímea, Vastag Zsolt, Zetkó Gergő és egy névtelen;

Óbecse, Zdravko Gložanski iskola: Jusztin László; **Samu Mihály iskola:** Benkó Lídia, Bukli Enikő, Kohajda Tamás, Mák Emese, Markov Konrád, Szemő Nikolett (2 írás), Talpai Előd, Tokodi Melánia (2 írás), Tokodi Stefánia; **Rajzot küldött:** Kothai Enikő–Tokodi Stefánia, Talpai Előd–Bende Róbert, Budai Szabolcs–Pintér Adrián–Kuti Szabaszián;

Szaján: Bóka Boglárka és Bóka Kristóf;

Újvidék, József Attila iskola: Hipik Tibor (2 írás), Juhász Róbert és Novák Dominik Alex.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Ha én egyszer szóhoz juthatnék...

A XXI. század gyermeke vagyok, azé a századé, amelyben a jó és a rossz dolgok nagy sebességgel váltják egymást. Pörögnek a napok, az emberek csak rohannak, az eseményeket már követni sem lehet...

Ebben a világban sajnos már nem az okosak és a szorgalmasak maradnak talpon, hanem azok, akik jól tudnak alkalmazkodni. Az iskolában is gyakran a bekiabálóké a babér, és nem az illedelmeseké. Tiszta harc és túlélés az egész! Ha egyszer szóhoz juthatnék, hát rendre utasítanám az ilyeneket!

Ha rajtam állna, az iskolában is kevesebb tantárgyat oktatnék, és nem a sok felületes információt. Az alaposabb tudásra törekednék. Sok-sok közös programot szerveznék a gyerekeknek, hogy ne csak versenytársakká, hanem igaz barátokká is váljanak. A nyolc év hamar elsuhant fölöttünk, szinte alaposan meg sem ismerhettük egymást. A búcsúzás pillanata pedig már nagyon közel van.

Ha egyszer szóhoz juthatnék, a nyolcadikosok sem ilyen gondterhelten fejeznék be a tanulmányaikat, rettegve a felvételitől és a jövőtől... Mindenki olyan középiskolába iratkozna, amilyenbe szeretne, és az utolsó hónapokban is örömteli szívvel járna iskolába. Hiszen mit tud eldönteni egy tizenéves éves tini – talán csak annyit, hogy milyen zenét vagy sportot szeret, és esetleg melyik tantárgyat kedveli. Semmiképpen sem azt, hogy felnőttként mit fog majd csinálni!

Ha egyszer megkérdeznék, a világ dolgait is valahogy más-képpen rendezném el, politika, háborúk és gazdasági válság nélkül. Mennyivel egyszerűbb és könnyebb lenne az élet, ha nem a pénz és a hatalomvágy határozná meg. A sok komoly felnőtt arcára is mosoly varázsolódna.

De sajnos, nem kérdez meg senki, hogy mit gondolok mindenről. Talán egyszer, ha megnövök, ismétlem: talán, majd szóhoz juthatok.

Lipták Ramona, 8. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Leonardo DiCaprio

Korábban is játszott figyelemre méltó filmekben, de a Titanic lőtte a legnagyobb világsztárok közé, olyannyira, hogy valóságos Leo-mánia alakult ki. Azóta is figyel rá a média, és a rajongók sem vették szem elől. Újabban valóságos gazemberként láthatjuk, a számos díjra jelölt Django elszabadul című filmben. Képzelt riportunk Leonardo DiCaprióval készült.

– Szinte a kamerák előtt nőttél fel. Melyik filmmel kezdődött a karriered?

– Valóban, még csak tizenöt voltam, amikor a Vátsott szülőkről készült sorozatban szerepeltem, és azóta is folyamatosan kamerák előtt vagyok. A Gilbert Grape-ben egy mentálisan sérült fiút játszottam, alakításomért pedig Oscar-díjra jelöltek. Akkor tizenkilenc éves voltam, és elhatároztam, hogy megválogatom a szerepeimet, nem mondok mindenre igent. Mélyebb tartalmú filmeket készítettem, ezek voltak a Teljes napfogyatkozás, amely két híres költő önéletrajzi ihletésére készült és az Egy kosaras naplója, amely egy kábítószer-élvező fiúról szól. A Rómeó és Júlia is azért tetszett meg, mert egy egészen új megközelítése a klasszikusnak, de ugyan melyik színész ne szerepelne szívesen egy Shakespeare-műről készült filmben. Utána egy újabb családi drámát forgattam, a Marvin szobáját.

– A Titanictól számítva viszont a filmvilág egyik legnagyobbjaként tartanak számon. Ezt hogyan élted meg?

– Elképesztő volt, mert nem dédelgettem ekkora tervekkel a karrieremmel kapcsolatban. Arra számítottam, hogy majd játszok néhány filmben meg reklámban, a pénzből pedig fizetem a tanulmányaimat. Ehhez képest a világhírnév nem várt volt, de azt nem mondom, hogy nem élvezem. Elkönyveltem magamban, hogy a rajongók szeretete egy olyan dolog, amivel együtt kell ezentúl élni. Ugyanakkor azt is elhatároztam, hogy nem a sikerfilmeket követem, hanem továbbra is azokra a forgatókönyvekre válaszolok, amelyek megragadnak. A Titanic mérhetetlen sikerére egyszeri esetként tekintek.

– Utána mely rendezőkkel dolgoztál?

– Martin Scorsese mindig is mély nyomot hagyott bennem. A Titanic sikerén felbuzdulva úgy gondoltam, megpróbálom elérni. Az ügynököm által ez nem sikerült, ezért azt találtam ki, hogy saját kézbe veszem a dolgokat. Nem jó húzás volt, hat évig a közelébe sem kerültem. Az új ügynököm által viszont megtudtam, hogy Martin gondolt rá, a New York bandái szereposztásánál.

Gondolhatjátok, magamon kívül voltam az örömtől. Martinnal utána több filmben is együtt dolgoztunk. Egyébként akkortájt készítettem a Kapj el, ha tudsz című filmet Steven Spielberggel. Az is egy jó forgatás volt.

– Újabban akciófilmekben és negatív hősnek is láthatunk. Szereted a kihívásokat?

– Mindenképpen, és már nem is vagyok az a tiniképző jófiú. A véres gyémánt forgatásán megdöbbenett az afrikai gyémántkereskedelem felügyeletlensége. A filmjeim készítése során egyébként sok minden elgondolkodtatott, azok a dolgok, amelyekről nem tudunk, vagy nem akarunk tudomást venni. Azután a téglában alakítottam egy fiatal, beépített nyomozót, aki az alvilág brutalitásával közvetlenül ismerkedik meg. A Djangóban pedig egy kegyetlenkedő szerepét bízták rám. Tetszik, amikor úgymond

karakterdíjra jelölnek, a Kapj el, ha tudsz-al, a Teen Choice Awardson a kedvenc filmes hazudozó lettem, a Djangóban nyújtott alakításomért pedig a legnagyobb gazember kategóriában kaptam helyet. Ez már tényleg fényévekre van a Titanictól.

– Mikor döntöttél úgy, hogy színész leszel?

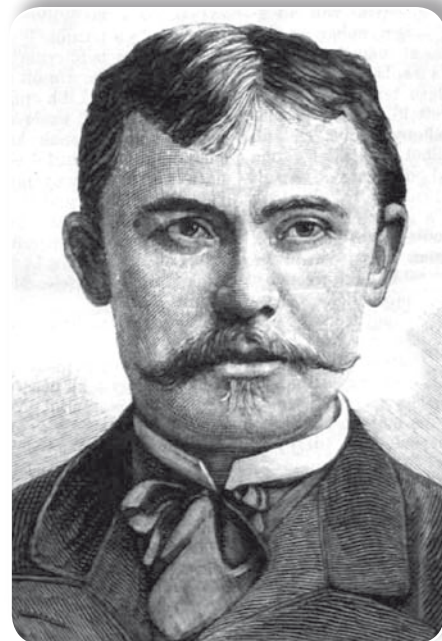
– Állítólag az első művészi megnyilvánulásom már anyám hasában megtörtént. Akkor rúgtam egyet, amikor Leonardo Da Vinci festményt nézegettem. A nevemet is innen kaptam. A színészet tizenkét évesen kezdett érdekelni, ezért ügynök után néztem. Ebből az lett, hogy az ügynök nem vállalt, mert nem akartam angolosítani a nevemet. Azt ajánlotta, hogy nevezzem át magamat Lenny Williamsre. Elutasítottam, de azóta Leonardo DiCaprióként is nagyon jól boldogulok.

L. M.

Mikszáth Kálmán

Beszterce ostroma

(Részlet)

Egy nap azonban egy új esemény adta magát elő; a gróf a kertjében sétált s egy gyönyörű rózsát látott kinyílván az üvegházban. A kertész nagyra volt vele, magasztalta:

– Arra való, hogy egy királyné keblén hervadjon el!

Pongrácz bosszúsan morogta:

– Hallgass, oktondi! Hol vegyek én a te rózsádnak egy királynét!

– Van a környéken elég szép leány. Ott van a Motesiczky kisasszony – jegyzé meg Pamutkay ezredes, aki szerette volna megházasítani urát a vagyonos kisasszonnyal –, különb az, mint egy királyné.

– Hát küldjétek el neki, mit bánom én.

A tisztartó-ezredes kapott a kicsikart parancson, rögtön lóra ültetett egy lovászt és a rózsaszálat elküldte a szépséges Motesiczky Erzsébetnek Bardoncára.

A lovász visszatért és csomagot hozott viszonzásul a grófnak. Erzsébet kisasszony elfogadta a rózsát, de visszaküldte a tövisesit. Egy könyv volt a csomagban, a Cervantes: Don Quijote de la Mancha-ja.

A lengyel, aki nem szerette volna, hogy a gróf megnősüljön (itt akart már ő meghalni), figyelmessé tette a dologra: »No, ez bizony célzás attól a gonosz leánytól, úgyis olyan, mint egy ördög.«

– Célzás? No, akkor elolvassuk.

S meghagyta a diáknak, hogy esténként ez lesz az olvasmány a családi krónika helyett.

A könyv nagy hatást tett István grófra. Olvasd, olvasd! Egész éjjel olvasta a diák. Reggel búskomoran szedte fel magára a ruháit, s kiment a várkertbe. A tavasz üde pompája ragyogott füveken, fákon. Éppen akkor nyíltak az almafák, halaványpiros virággal beborított gallyaik csendesen ringatóztak a reggeli szélben. István gróf nekiesett e kis asszonyitest-színű virágoknak, tépdelte lázasan, szorgalmasan, mint ahogy a hernyókat szokás leszedni.

Egyszer csak ott termett Estella a háta mögött, markotányos ruhában, s gyöngéden, nyájasan megszólította:

– Mit csinál ön?

István gróf összerézzen, aztán dúlt arcra felelte:

– Azt, amit Herodes. Ölöm ezeket az almacesemőket. Birkózom az istennel! Aki valamit elront, az az istennel száll perbe.

– Jöjjön fel, feküdjék le, hallom, nem aludt az éjjel, azért olyan kedvetlen.

– Nem vagyok én kedvetlen, hanem csak bolond. Mert lásd, Estella, az okos ember a pondrót szedi le a fákról, hogy a gyümölcsben kárt ne csinálhasson a pondró, én pedig magát a gyümölcsöt tépdessem le virágkorában, hogy a pondrónak ne legyen mit ennie. A dolog majdnem egyre megy. Igaz-e, Estella? No, felelj hát, de okosan, mert ha nem, pofon ütlek.

Végtelen keserűség, düh ömlött el szavain, s homlokán sötétlő fellegek húzódtak. A hozzá intézett kérdésekre visszasz feleleteket adott s általában furcsán viselte magát. Pamutkay előtt olyasvalamit mondott, hogy fel fogja oszlatni a katonaságot.

A káplán szemrehányást tett neki, hogy elmulasztotta a misét. Először történt két évtized óta.

– Hát van isten? – kérde tétova tekintettel.

– Van – felelte a káplán kenetteljesen.

– Láttá? – förmedt rá a gróf és hátat fordított neki.

A bárányszelíd ember eddig is gyakran vált a hókaeszével minden ok nélkül rabiátussá, kötekedővé, de most még valami végtelen lehangoltság s megbánás járult ehhez. Ebéd előtt felült a Mókus nevű rőt-sárga kancájára és ellovagolt Budetinbe a honvédparancsnokhoz, aki felette nyájasan fogadta:

– Isten hozott, kedves rokon, mit hoztál?

– A békét. Eljöttem neked megmondani, hogy a háborúból semmi se lesz.

– Ugyan! De hát miért nem?

– Mert megszólnának miatta.

– Mióta lettél oly skrupulózus?

– Beállottam okos embernek.

S ezzel elrohant, hasztalan kiáltozta utána a parancsnok:

– István, István, gondold meg, mit csinálsz!

Éppen idejében ért haza az ebédhez, mely ma is úgy folyt le, mint mindig, a szokott tósztokkal és mozsárdurrogásokkal, csak Behenczy kóstolgatta szórakozottab-

ban az ételeket. Amint hivatal valami, megunja az ember. Aztán a sok kóstolgatásban egy idő óta másra támadt kedve. Az Estella piros, duzzadt száját szerette volna egyszer megkóstolni.

Hiszen nem lehet az nehéz dolog – de mégis vannak előzményei. Még arra a hitvány levesre is rá kell fújni előbb s csak azután viheti az ember a szájához.

Károly úr elkezdte a negyedik-ötödik pohár bor után az Estella lábait nyomogatni az asztal alatt, míg a káplánnal az égitestekről diskurált, a kis medvéről, a nagy medvéről, a sánta kaszásról, a fiastyúkról.

Estella csak állta egy darabig, de aztán felpattant:

– Ugyan, Behenczy, hagyjon békét! Mit nyomogatja a lábamat? Szóljon nyíltan, ha valami baja van. Akar valamit?

Vidám hahota támadt e váratlan szavakra, csak a káplán pirult el szemérmesen, Pamutkay a hasát fogta nevetésben, a lengyel pedig felkurjantott: »Hej, kópé, kópé«, s éppen meg akarta a fejbúbját veregetni tréfásan, mikor egyszerre megfagyott benne a vér a csodálkozástól, látván, hogy a Behenczy helyén (a mellette való hely) senki sem ül.

– Jézus Mária! – sikoltott fel Estella, s halotti halaványság borította el még csak az imént pajzán arcát.

Ő vette észre legelőbb, hogy a föld megnyílt, s egy szempillanat nem sok, elnyelte zaj nélkül Behenczyt székestül, szalvétástul, mely a térdére volt terítve, még csak annyit se tudott mondani, hogy »mukk«.

Dermesztő hangulat támadt. A várúr homlokán vészjósló piros foltok ütődtek ki.

– Így szoktak bánni a Pongráczok azokkal – mondá fagyosan, mogorván, mintegy magyarázatul –, akik a női szemérem ellen vétének asztaluknál.

Egy darabig senki sem szakította meg a kínos csendet, melyet a meglepetés okozott, mert csak a várnagy ismerte az épület titkait s tudott az asztalon levő gombról is, amelynek megnyomása mozgásba hozza a süllyesztőt.

Ah, ravasz kis Estella. Bizony nem igen volt az ő szemérme megsértve, nem is igen botránkozott meg a csinos Behenczy fiú kezdeményező lépésein, ő csak Pongrácz Istvánnak akarta tudtul adni: »Vedd már észre, te mamlasz, hogy szép vagyok, hogy kívánatos vagyok, lám, mások észreveszik.«

Ördögös Estella, most végre ki volt elégtve a hiúsága. Pongrácz István fölindult és elsüllyesztette a vakmerő vállalkozót, a vetélytársat. Oh, milyen diadalmasan tombolt a szíve, s hogy sietett vissza arcába a pillanatnyira eltűnt vér, szemeibe a kacér zománc. Hiszen ez egy kis vallomás volt.

Hangja játszi lett, hajlékony, enyelgő.

– Ej, ej, uram, ön nagyon kegyetlen. Így bánni ezzel az emberrel. Azért a csekélységért.

– Hát valami csekélységet akart? – kérde a lengyel alamuszi bambasággal.

– Nem mondta meg, mit akart – felelte Estella gyermekesen naivitással. – Hiszen nem adtak neki rá időt. Nem tudom. Honnan tudnám?

S ez a kedves, tréfás affektálása az ártatlanságnak éppen őtőle, oly igéző, olyan kecses valami volt, hogy az ember szeretne volna agyoncsókolni.

– Akármit akart – fűzte odább a társalgást a lengyel –, de ezt bizonyára nem.

– Persze. De hát hol is van ő most valaképpen?

– Lent a várbörtönben – felelte István gróf, kihez a kérdést intézte Estella.

– A börtönben? Szent isten! (Ijedten csapta össze a kezeit.) És meddig marad ott?

– Amíg ki nem eresztem, vagy...

– Még vagy is van?

– Vagy amíg le nem fejeztetem.

Az asztalnál ülők összenéztek. No, ez lenne még csak a komédia. Valóban, a grófon gyanús tünetek kezdtek mutatkozni tegnap óta.

– Nem, az nem lehet – rebegte Estella önkénytelen.

– Hogyne lehetne – veté ellen a gróf könnyedén s némi csodálkozással, hogy mért ne lehetne –, hiszen van pallosunk a fegyvertárban.

– Persze, persze – válaszolá szelíden, csilapítóan Pamutkay –, de nincsen már pallosjogunk.

– Ostobaság! Nem a jog szeli el a nyakat, hanem a pallos.

Asztalbontás után elmaradt a mai pénzszórás, a várúr rá se gyűjtött, ki se ment a tornácra, hanem a szobájába zárkózott. A visszamaradt urak aggódalmasan bújtak össze, hogy megbeszéljék a különös incidenst.

– A gróf szerelmes önbe, kisasszony – vélte a lengyel –, s könnyen elkövet valami országra szóló skandalumot. Egy raptus és megvan, olyat talál tenni, hogy arról koldulunk valamennyien. Mintha percenkint borulna az elméje. Valamit csinálnunk kell. Menjen ön utána és kérjen Behenczynek kegyelmet.

– Ha tudtam volna, ha csak sejtettem volna – tördelte a kezeit Estella, de a sopánkodásain keresztülvilágolt az öröm. – Ha úgy van is, de eddig eltitkolta.

– Eltitkolta-e? – vigyorgott a káplán gonoszul.

Bármennyire érezte is Estella szerencsés-jét, nem titkolhatta önmaga előtt másrészt, hogy a gróf elméje bizonyos megfeszített állapotban van. Egy húr elpattanhat, egy sróf kieshet, tény, hogy a viselkedése meglepő és borzadalmas.

Hamar átöltözött talpig feketébe. Volt a ruhatárban egy kosztüm, szakasztott a Medici Kataliné, hosszú, uszályos bársony ruha, gyöngyökkel rakott dudoros derékkal és ujjakkal, malachit gombocskákkal, szép ametiszt-köves diadémmal. A Pongrácz grófnők színdarabokat játszottak itt valaha. Estella felöltözött, átídomította a fűrtjeit a diadém alá, s aztán parancsolá, hogy az apród fogja az uszályát (tudta, mennyire hatnak István grófra a ceremóniák), és lassú, méltóságteljes léptekkel benyitott a szobájába.

A gróf gondolatokba mélyedve, meredten, hülyén nézett maga elé, majd, amint fölpillantott, összerázkódék:

– Katalin! – susogta.

– Én csak az Estella vagyok, uram!

– Mit akarsz? – förmedt rá keményen a gróf.

Estella intett az apródnak, hogy távozzék; akkor aztán közelebb lépett hozzá és térdre vetette magát előtte.

– Kegyelem Behenczynek! Kegyelem!

– Ugyan ne izetlenkedj! – felelte István úr teljesen közömbös hangon. – Hadd lakoljon a jellemtelen kutya.

– De hiszen nem tett, uram, voltaképpen semmi rosszat.

– Hálátlan. Ide vettem a házamhoz, mint földönfutót, s ő mégis hozzád nyúlt, pedig azt se tudta, hogy nem vagy-e te a szeretőm? És mégis meg merte cselekedni.

Újra megjelentek homlokán a veres foltok; a szemei szikráztak és egész testében reszketett a dühtől, míg a sánta lábával görcsösen ütögette a padlót.

Estella érezte, hogy elérkezett a helyzet magaslatára, most erről a pontról kell betörnie a szerencse kapuját. Egy villámgyors mozdulattal a grófra vetette magát. Nem térdepelt már, hanem a gróf nyakát tartotta átnyalábolva.

– István, te szeretsz engem!

István gróf felkacagott, undorszerű mozdulattal igyekezett menekülni.

– Ugyan eredj! Ne dörgölődj hozzám a testeddel! Hát megőrültél, azt hinni, hogy szeretlek. Estella, te ostobább vagy egy libánál. Ugyan no, ereszd el a nyakamat. Ejnye, hol az a korbács, te rongy!

A leány sértődötten szökött fel, megszíszent, mintha egy kígyó marta volna meg, előntötték szemeit a könnyek, de e könnyek alatt már gyuladoztak a villámok.

Az ajtónál hirtelen visszafordult:

– Igazán nem szeretsz?

– Takarodj! – kiáltá utána a várúr közömbösen, könyörtelenül.

Elment, s künn, túl az ajtón, letörülte a könnyeket, átment a várnagy lakására.

Kedves Olvasó Tanulók!

*Pongrácz István gróf, miként azt a regény elé illesztett bevezetőből megtudjuk, valószínű személy volt, aki nem szeretett a 19. században élni – elhatározta hát, hogy visszamegy a 17.-be, s a lovagkor erényeit és szokásait újrateremtve alkot maga körül külön világot. Erről a külön, bolondnak tarott figuráról szól **Mikszáth Kálmán Beszterce ostroma** című regénye. Az itt közölt részletben a Don Quijotét olvasó és az olvasmányélmény hatására szokásaiban és jellemében is megváltozó Pongráczot ismerjük meg. A későbbiekben még tovább bonyolódik a(z) – egyébként kisregényt alkotó – történet szála, miközben lelepleződik előttünk a gróftól körülvevő romlott és haszonelvű világ.*

Mit gondoltok, miért nem szeret a gróf a 19. században élni? Milyennek látjátok világát és környezetét? Írjátok meg!

Dr. Bence Erika

Díjak, elismerések és jelölések a zenevilágban

Ezúttal azokról szólunk, akik könnyűzenei díjat vagy elismerést kaptak mostanában, esetleg díjakra jelölték őket.

A Viva Comet 2013 jelöltjei

A VIVA Comet a VIVA Televízió által Németországban, Magyarországon és Lengyelországban létrehozott díjkiosztó, amelyet először 1995-ben rendeztek meg. Azóta is minden év júniusában sor kerül rá. Magyarországon először 2004-ben zajlott. A nézők különféle kategóriákban indított jelöltek közül választhatják ki kedvencüket, és interneten vagy SMS-ben szavazhatnak rájuk. A győzteseknek ezek után egy ünnepi rendezvény keretében adják át a díjat. Az idén a következő előadók küzdenek érte.

Emeli Sandé

Legjobb női előadó: Barbee, Hien, Janicsák Veca, Radics Gigi, Odett.

Legjobb férfi előadó: Düki, Funktasztikus, Fluor Tomi, SP, Young G.

Legjobb együttes: Anti Fitness Club, Children of Distance, The Carbonfools, Hősök, Punnany Massif.

Legjobb új előadó: Bermuda, Bye Alex, Carbovaris, Chris Lawyer, Ivan and The Razor.

Ezekben a kategóriákban közönségszavazással dől el, hogy ki lesz a győztes, a legjobb videóról pedig szakmai zsűri dönt.

A legjobb videó kategória jelöltjei: The (hated) Tomorrow: Anyáddal, Tej: Átlag éjjel, Mary Popkids feat. Punnany Massif: Mosoly, Majka feat. BLR & Curtis: Belehalok, Irie Mafia feat Akkezzdet Phiai: Livin' It Easy.

Egyesek tehát, akárcsak tavaly, az idén is a jelöltek között kaptak helyet. Emlékeztetőül csak annyit, hogy a múlt évben SP két díjat is hazavihetett, egyiket a legjobb férfi előadóként, a másikat pedig a saját maga által rendezett videoklippért.

Ezüst Violinkulcsot kap Labrinth

Emeli Sandé után Labrinth brit énekes és producer kapja meg a zenei innovációs díjat az idei Silver Clef, illetve Ezüst Violinkulcs elnevezésű díjátadón. Labrinth, azaz polgári nevén Timothy McKenzie hihetetlennek találja, hogy ő is abban az elismerésben részesül, amit jó barátja, Emeli Sandé vett át tavaly. Az évente megrendezett Ezüst Violinkulcs egyébként egy szervezet részére gyűjt adományokat, célja pedig, hogy zeneterápiát biztosítson felnőtteknek és gyermekeknek egyaránt. Labrinth kifejtette, hogy értékeli ezt a fajta törekvést, akkor a legboldogabb, ha zenéjével másokon is segíthet, hiszen az ő élete a zene.

Labrinth első slágerén, a Beneath Your Beautifulon együtt dolgozott Emeli Sandéval. Az énekes 2010-ben szerződött a tehetségkutató mogul Simon Cowell kiadóhoz, miután a toplisták élére került egy korábbi Ezüst Violinkulcs győztesrel, Tinie Tempah-val. Szerződése azért is kiemelkedő, mert Simon Cowell hat éve nem szerződtetett le egyetlen előadót sem, aki nem valamelyik tehetségkutatónak köszönhetné hírnevét. Labrinth debütáló albuma, az Electronic Earth – Wretch 32, tavaly jelent meg. Az énekes a díjat június végén veheti át.

Novello-díjra jelölték Emeli Sandét

Akár Emeli Sandé is kaphat díjat, és ez ma derül ki. Az énekesnő az Ivor Novello díjra két kategóriában is esélyes, Next to Me című slágere ugyanis a zeneileg és szövegileg is legjobb dal, valamint a legjobban előadott szerzemény díjra is esélyes. Emeli mellett még két előadónak van két kategóriában jelölése, ők Plan B és Alt-J.

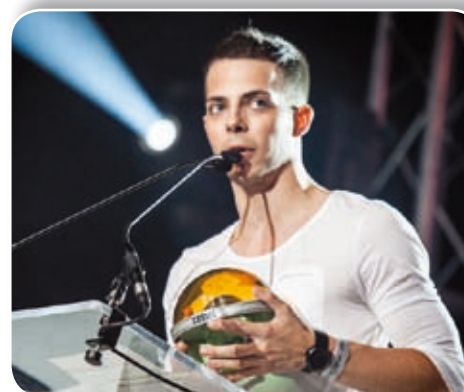
Labrinth

Rock of Fame

Plan B Ill Manors szerzeménye lehet a legjobb kortárs dal, de a legjobb eredeti filmzene kategóriában is tarolhat.

Az Alt-J nevű indie rockerek Fitzpleasure című slágerükkel a kortárs dalok között versenyeznek, míg debütáló lemezük, az An Awesome Wave lehet a legjobb album.

SP

Díjra esélyes még Olly Murs és a Coldplay is, mindketten a legjobban előadott szerzemények kategóriájában a Dance With Me Tonighttal és a Paradise-zal.

A rock halhatatlanjai

A Michael Jackson Thrillerjének producereként ismert Quincy Jones, a Rush és a Heart zenekar is azok között vannak, akiket beiktattak a Rock and Roll halhatatlanjai közé Clevelandben, nagy ceremónia közepette, amelyen fellépett Usher, Christina Aguilera, Jennifer Hudson, Public Enemy és Randy Newman. A beiktatón részt vett Dave Grohl és Taylor Hawkins a Foo Fightersből, sőt a médiamogul Oprah Winfrey, Spike Lee rendező és a nyolcvanhat éves Harry Belafonte énekes. Két posztumusz díjazottja is volt az estének: Donna Summer, akit a tüdőrák vitt el tavaly, és Albert King blueszenész, aki 1992-ben hunyt el.

Összeállította: L. M.

Visszatér a Daft Punk

Egy svéd online zenei szolgáltató rekordját döntötte meg a Daft Punk francia elektronikus duó visszatérő dala, a Get Lucky. Ez jó előjelnek számít ahhoz, hogy a világ többi táján is újból befutók legyenek. Az elmúlt időszakban több sikeres visszatérésnek lehettünk fültanúi, mindenekelőtt David Bowie-nak, de 2009 óta nemigen hallatott magáról a Depeche Mode, a Muse és a Fall Out Boy sem, új lemezeik pedig ismét az élvonalba röptették őket. Nincs kizárva, hogy ez vár a Daft Punkra is, miután a brit Bastille nevű csapat egynapos rekordját döntötték meg, amelyet a Pompeii című dalukkal tartottak. Az Egyesült Államokban ugyanakkor a seattle-i rapper Macklemore és producer Ryan Lewis Thrift Shop című dalát sikerült letaszítaniuk a trónról. A Daft Punk új dala a Random Access Memoriesen található. Ez a soron következő stúdióalbumuk a 2005-ös Human After All óta, habár 2010-ben a Tron: Legacy filmhez készítették zenét.

Visszafeleselt a rendőrnek

Reese Witherspoon nem számít balhész természetű színésznőnek, nemrég mégis „szakadt a cernája”. A nem mellesleg háromgyermekes anyuka, a férjével, Jim Toth-tal autózgatott Atlantában, ahol legújabb filmjét, a The Good Lie-t forgatja. A rendőrök azonban leállították őket, és azzal vádolták Toth-ot, hogy alkoholos befolyásoltság alatt vezet. Amikor a férfit kiszállították a járműből, Reese is követni akarta, de az egyik rendőr felszólította, hogy maradjon a helyén. Mivel a színésznő másodszorra sem volt hajlandó engedelmessé válni, ráadásul heves szóváltásba keveredett a biztos úrral, őt is őrizetbe vették rendzavarásért. A paprikás hangulatú színésznőt és párját végül óvadék ellenében kiengedték. Reese Witherspoont láttuk már Doktor Szósziként, de játszott a Kegyetlen játékokban, A nyughatatlanban és a Víz az elefántnak című filmben is, utóbbiban Robert Pattinson partnereként.

Megműtötték a The Wanted énekesét

A The Wanted egyik énekesének, Nathan Sykesnek hangszálgulladás veszélyeztette a karrierjét. Azonnali műtétre szorult, amit az orvosok sikeresen elvégeztek rajta Beverly Hillsben. Úgy tudni, Nathan a lehető legjobb kezelést kapta, és ezek után valószínűleg semmi további probléma nem lesz a hangjával. A műtétet követően egy hónapig nem beszélhetett és nem énekelhetett, mivel pihentetnie kellett a hangszálait. Emiatt csúszik a zenekar világ körüli turnéjának indulódátuma is. Egyébként nem is olyan régen hasonló problémával küszködött Adele is, de a műtét rajta is segített.

Új lemez és koncert DVD

A Jonas Brothers hangfelvételeiket tekintve többnyire passzíván töltötte az elmúlt néhány évet, de koncertekből nem volt hiány. A fivérek viszont úgy döntöttek, hogy idén új albumot jelentetnek meg, mellé pedig kiadnak egy új koncert DVD-t is, amely minden bizonnyal az elmúlt évek fellépéseinek felvételeit tartalmazza majd. Nick egy interjúban mesélte, hogy élvezték az első koncertfilm forgatását, és ezen felbátorodva készítenének még egyet, amelyben a művészi megközelítésre is törekszenek.

Még mindig a PC a legfontosabb

Annak dacára, hogy szinte mindenki a PC-k haláláról beszél, a személyi számítógépek továbbra is a számítástechnikai eszközhasználat és az internetelérés első számú eszközei.

A számítástechnikai piacukatató vállalatok, például a Gartner és az IDC által közölt adatokból levont elemzői következtetések általában túlzóak és tévesek, mivel figyelmen kívül hagynak egy lényeges szempontot, a gépek élettartamának növekedését – olvasható az oldalon.

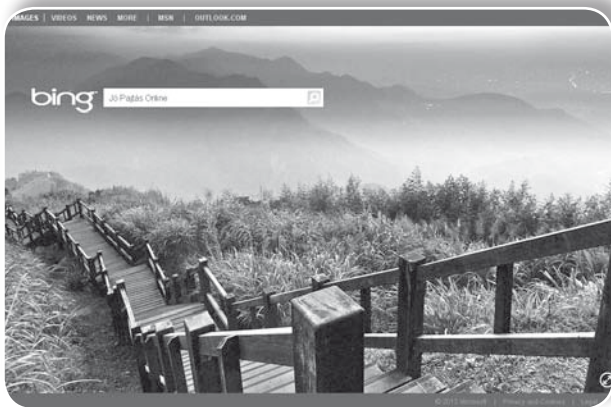
A személyi számítógép technológiája mostanra mind formavilágában, mind műszaki paramétereiben kiforrottá vált. Egy 4–6 évvel ezelőtt gyártott PC jelenleg is

tökéletesen megfelel az átlagos felhasználói igényeknek mind a kapacitás, mind a sebesség tekintetében – vélekedik a TechCrunch.

A felhasználók túlnyomó többségének a személyi számítógép az első számú és legfontosabb számítástechnikai eszköze. Ma 1,5–1,7 milliárd ilyen eszközt használnak, 92 százalékuk Windows operációs rendszert futtat. Az összes létező számítástechnikai eszközön – beleértve az okostelefonokat és táblagépeket is – töltött idő több mint 70 százaléka a PC-kre esik. Az internetes forgalom 80 százalékát is ilyen számítógépek generálják. A felhasználóknak 74 százaléka a személyi számítógépet veszi igénybe leggyakrabban az internet elérésére – olvasható a honlapon.

Letölthető binges háttérképek

Dár többé nem kell vadászni a képek után, a letöltésükhöz Facebook-fiók szükséges.

Viszonylag kevesen vannak, akik a Google-ön kívül más alternatívát választanak, számukra azonban az egyik még sokoldalúbb lett. A Microsoft Bing keresője többek között a naponta frissülő, bámulatos fotóiról ismeretes. Míg a korábbi képek kereshetőek voltak, a letöltésük már nagyobb feladatnak ígérkezett.

A BingStudios most elárulta, hogy a vadászatra nincs többé szükség, ugyanis a fotók közvetlenül a Bing főoldaláról lesznek letölthetőek. Ezenfelül teljes képernyőre is lehet váltani, ilyenkor az eszköztárak eltűnnek a Bingről.

Sajnos némi trükk is van az újításban. A letöltéshez a Binget csatlakoztatni kell a facebookos felhasználói fiókunkkal. Sokan túlzásnak találják a közösségi háló effajta integrálását, hiszen most már nemcsak microsoftos, de facebookos fiókra is szükségünk van. Az interneten szinte minden ingyenes tartalomnak van valamiféle ára, sokszor a személyes információink egy részével fizetünk, aminek köszönhetően személyre szabott reklámokkal keresnek meg minket.

A világ legkisebb négymagos PC-je

Mindössze 3 centiméter vastag a VIA x86-os gépe, az ARTiGO A1250.

A VIA Technologies bemutatta a világ legkisebb, x86-os, négymagos PC-jét. Az ARTiGO A1250 meglehetősen vékony, a belsejében pedig egy 1 GHz-es VIA QuadCore processzor (E széria), valamint egy VIA VX11H médiaprocesszor található. Az ultrakompakt gép otthoni és irodai használat mellett akár otthoni szervernek is alkalmas, vagy akár médiastreamingelésre, egészségügyi környezetbe.

A 32 watt fogyasztású gép könnyedén rejthető a monitor mögé, de akár a falra is szerelhető egy 10x10 centiméteres VESA adapterrel. A teljes rendszerek között a legvékonyabb négymagos gép ultraalacsony profillal rendelkezik, ugyanis mindössze 17,7x12,5x3 centiméteres.

Az apró PC számára a Full HD-s tartalmak lejátszása sem okoz gondot, H.264, MPEG-2, VC-1 és WMV9 kódolásokban. Az I/O panelre HDMI, VGA, Ethernet, két USB 3.0-ás, két USB 2.0-ás, valamint audiohoz szánt portok kerültek.

A meggondolatlan szó

Volt egyszer egy igen-igen szegény öregember, annak felesége s fia. Mikor a fiú nagy legénnyé serdült, mondja az öregasszony az urának:

– Hallja-e, ideje volna már, hogy megházasítsuk a fiunkat.

– Hát eredj, házasítsd meg.

Az asszony elment a szomszédhoz, megkérte a leányát, de elutasították. Ment tovább, éppen így járt. Végigjárta az egész falut, minden háznál szerencsét próbált, ahol leány volt, de hol szép szóval, hol csúf szóval, mindenütt kitessekelték... No, majd összebogozzák a lányukat egy koldustarisznyával!

Hazamegy az asszony, elkesergi az urának, hogy sehol se kapott a fiának feleséget.

– Hát akkor menj a szomszéd faluba – mondja az öregember.

Elment az öregasszony, végigjárta a szomszéd falut is, de bizony ott sem volt szerencséje. Hiába, szegény embernek szegény a szerencséje!

– No – mondta a legény, mikor az anyja hazajött –, most már magam próbálok szerencsét.

Elbúcsúzott apjától, anyjától, s nekivágott a világnak.

Amint ment, mendegélt, folyton kesergett magában:

„Hát csakugyan olyan semmirevaló vagyok, hogy egy leánynak se kellek? Ha az ördög küldene menyasszonyt, azt is feleségül venném!”

Abban a pillanatban, honnét, honnét nem, egy öregember toppant elébe.

– Adj' isten fiam!

– Fogadjisten öregapám.

– Mit mondtál az elébb?

A legény megijedt, nem tudta, hogy mit feleljen.

– No csak bátran, ne félj tőlem. Hátha segíségekre lehetek.

A legény nekibátorodott, s elmondta, hogy milyen szerencsétlen. Már az ördögtől is elfogadná, csak kapna feleséget.

– Hiszen ha csak ez a baj – mondta az öreg –, szerzek én neked leányt, akár százat is, válogathatsz közülük kedvedre valót.

Éppen a tenger mellé értek, s azt mondta az öreg:

– Fordulj háttal a tengernek, s úgy lépj a tenger felé.

Egy szempillantás múlva a legény a tenger fenekén volt, ott is egy fehér márványkő palotában, s még jól körül sem nézhetett, az öreg tizenkét leányt vezetett a legény elé. Egyik szebb volt a másiknál.

– Válassz, melyik tetszik – biztatta az öregapó.

– Hej, öregapám, nehéz sor ez! Hadd gondolkozzam reggelig.

– Hát csak gondolkozzál – mondta az öreg, s bevezette a leányt egy szobácskába, ott a legény lefeküdt, de nem jött álom a szemére: mind azon gondolkozott, melyik leányt vegye feleségül a tizenkettő közül.

Egyszerre csak nyílt az ajtó, s belépett egy gyönyörű szép leány.

– Alszol-e, szegény legény?

Felelt a szegény legény:

– Nem alszom, nem álmodom, azon gondolkodom, kit válasszak feleségül.

– Éppen emiatt jöttem, te szegény legény. Vigyázz magadra, mert ez az öregember – ördög. Ha azt akarod, hogy élve kerülj ki innét, fogadd meg a tanácsomat.

– Hát tanácsolj szép leány!

– Holnap reggel ismét elővezeti az ördög a tizenkét leányt, te azonban válassz engem. A jobb szemem fölött egy kis szűnyogocska lesz, arról megismerhetsz. Mert tudd meg, holnap mind a tizenketten olyan egyformák leszünk, mint tizenkét tojás.

Azután elbeszélte a leány, hogy ő egy kisebb faluban lakott, gazdag ember lánya volt, s éppen kilenc esztendeje, hogy eltűnt hazulról. Egyszer az anyja azt mondta haragjában, hogy bár az ördög elvinné, ő erre keserves sírással kiment az udvarra, s abban a pillanatban jött az ördög, fogta, vitte, s azóta itt van.

Másnap reggel az ördög elővezette a tizenkét leányt, s hát csakugyan olyan egyformák voltak, mint tizenkét tojás, de a legény meglátta a gazdag ember lányának a szemé felett a szűnyogocskát, s azt választotta.

Nem tetszett ez az ördögnek, hirtelen összevissza zavarta a leányokat, de a legény most is azt választotta, akit először. Össze-

zavarta még egyszer, de a legény most sem vétett.

– No – mondta az ördög –, szerencséd, hogy mind a háromszor egyet választottál. Most már mehetsz haza, viheted a menyasszonyodat.

Mindjárt nekikészülődtek, hamarosan a tenger partjára értek, de az orszáig folyton háttal mentek, hadd lássák, nem jön-e az ördög utánuk. Egyszerre csak a tenger úgy eltűnt, mintha nem is lett volna, ők meg nagy vígan továbbmentek, s meg sem álltak, míg a leány házához nem értek. Már sötét este volt, bekopogtattak, szállást kértek, de a gazda nem ismerte meg a sötétben a leányát, s azt mondta:

– Adnék jó szívvel, de látjátok, van már két szállóvendégem, ti már nem férnétek el.

Csakugyan ott volt két utas ember.

Akkor előlépett a leány, s azt mondta:

– Lelkem apám, nem ismer meg?

Hej, dehogynem ismerte meg! Sírt örömeiben a gazdag ember, ölelte-csókolta a leányát.

– Hát ez a legény ki, aki veled jött?

– Ez bizony az én vőlegényem, édesapám. Ő szabadított meg a pokolból.

Bezzeg nem mondta a gazdag ember, amikor megtudta, hogy a legény földhözragadt szegény: eredj a pokolba! – és másnap megtartották a lakodalmat.

Még ma is élnek, ha meg nem haltak.

Benedek Elek

HOROSZKÓP

KOS

Hiába van jó idő, te olyan vagy, mintha követne egy felhő, és folyamatosan ömlene belőle az eső. Borús hangulatodat semmi sem dobja fel, pedig sok jó hírt hallasz. Ne hanyagold el a családodat, ők mindig melletted állnak. Vitába keveredsz a barátaiddal egy személy miatt, aki mostanság rossz hatással volt rád.

BIKA

Összetört szívű barátnődet próbálsz felvidítani, de ez nem olyan egyszerű, mert nemrég te is nagyot csalódtál. Űzd el a rossz véleményedet, ne foglalkozz a negatív dolgokkal! Fogadd el a tervedet másokkal, és ne agyalj azon, hogy ez tetszik-e nekik. A céltudatosságod motiváló lesz mások számára is.

IKREK

Végre sikerül pozitívan látni a világot, pedig az utóbbi napokban minden borús volt a lelkedben. Egy új ismerős azonban annyira pozitívan hat rád, hogy a kedved is jobb. Most kerüld a vitákat, és ne törődj mások problémáival! Majd megoldják saját maguk, te jobban jársz, ha kimaradsz belőlük.

RÁK

Valaki nagyon félreérti az egyik mondatodat. Rosszul esik, hogy nem tudsz tőle személyesen bocsánatot kérni, mert az illető elutazik egy időre. A bizalmas dolgodat ne fecsegsd ki másoknak, még a végén valaki felhasználhatja ellened, amikor nem is számítasz rá.

OROSZLÁN

Teljesen betemet a munka. Próbálsz felülkerekedni a feladatokon, de mintha egyre több és több lenne. Az sem segít, hogy közben mások macerálnak. Elegend van néhány ismerősből. Szívesebben fordítanád a figyelmedet a háziállatokra, ők sokkal több szeretetet adnak.

SZŰZ

Ez a hét nagyon jó arra, hogy elkezdj egy új sportot vagy hobbit. Sok barátod jár sportolni, kérdezd ki őket, hogy hová, és egyszer-kétszer próbáld ki ezeket. Figyelj a saját érdekeidre. Ne mindig a barátaid és az ismerőseid legyenek előtérben, számodra is fontos a fejlődés.

MÉRLEG

Fáradtnak érzed magad. Nagyon várod a hétvégét, hogy elhozza végre a pihenést, amiből mostanság nagyon kevés jutott. Váratlan események borzolhatják az idegeidet, de ez még nem ok arra, hogy rosszul érezd magad. Nem mindenért te vagy a felelős. Állj ki az igazadért, ne hagyd, hogy sarkokba szorítsanak!

SKORPIÓ

Az életed mostanság igazi hullámvasúthoz hasonlít. Szerencsére most felmenő ágon száguldasz a célod felé, és úgy érzed, hogy mindent elérsz, amit csak szeretnél. Tele vagy energiával, amit a konyhában élsz ki a családod legnagyobb örömére. Egyre jobban megy a sütés-főzés, és ennek mindenki örül.

NYILAS

Kedvesebb is lehetnél az emberekkel! Nem ők tehetnek arról, hogy te bal lábbal keltél fel, és már korán reggel elrontottad a napod. Bonyolult helyzetbe kerülhetsz, ha túl sokat bűvészkedsz a szerelemmel. Két szék közül a pad alá is eshetsz, ha nem vigyázol, és az nagyon kellemetlen lesz.

BAK

Képes vagy meleg időben is megfázni. Nyugi, vannak még rajtad kívül mások is, akik hordozzák ezt a kellemetlen tulajdonságot. Kezeld magad sok folyadékkal és vitaminokkal. Jó esélyed van, hogy megismerd álmaid párját. Ettől teljesen romantikus hangulatba kerülsz, és nem tudsz a sulira koncentrálni.

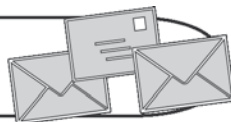
VÍZÖNTŐ

Sikerszériában vagy, és minden összejön, de van a környezetemben egy személy, aki nagyon rosszul viseli ezt. Féltékeny rád, pedig te kedvesen viselkedsz vele. Jó dolog segíteni másoknak. Eddig nem nagyon érezted azt a fajta önzetlenséget, amit az utóbbi időben tapasztalsz.

HALAK

Érzed a harmóniát az életedben, és nem hagyod, hogy most egy olyan személy avatkozzon bele, akinek semmi köze hozzá, hogy hogyan élsz és miként cselekszel. Ha egy buli van tervben, nagy az esélye, hogy ott egy igen szimpatikus személlyel ismerkedsz meg.

Tánc

Szeptemberben elkezdtem táncra járni. Lassan, de biztosan ez lett a kedvenc szórakozásom, sok új dologgal találkoztam: új barátok, új elfoglaltságok, új napi program.

Hetente kétszer, estéként tartottunk táncpróbákat. Kezdetben nekem nem nagyon sikerültek a tánclépések, nem is nagyon társalogtunk a többiekkel, csak követtük, amit a csoportvezetőnk mond. Lassan minden jobb lett – megbarátkoztam a csoporttársaimmal, és már élveztem a táncot.

Több újonc is volt a csoportban, együtt készültünk a régi tagokkal a karácsonyi műsorra. Ruzsa Magdi Tárd ki a szíved című dalára készítettünk egy koreográfiát. Nagyon izgatottak voltunk. A műsor jól sikerült, bár hibákat is ejtettünk.

A kitaratók elkezdtek gyakorolni az országos bajnokságra. Tánctanárnőnk egy-két régi dalt választott a koreográfiához, a Csavard fel a szőnyeget és a Csókkirályt. Begyakoroltuk az új koreográfiát.

Mindannyian izgatottan vártuk az országos bajnokságot. Szabadkára utaztunk el versenyezni, új fellépőruhában adtuk elő a produkciót. Mindannyian nagyon megörültünk, amikor megtudtuk, hogy első helyezettek lettünk, és továbbjutottunk a világbajnokságra. A jövő héttől erre gyakorolunk.

Alig várom már a következő fellépést. Nagyon megszerettem a táncot, mert jó szórakozás, és mert barátokra találtam.

**Jusztin László, 6. a osztály,
Zdravko Gložaski iskola, Óbecse**

Fitnessversenyen voltam

Fitnessversenyen voltam, Verbászon. Reggel 9-kor indult a kombi. Három órát utaztunk. Az út hosszadalmasnak és unalmasnak tűnt. Amikor megérkeztünk, egy nagy és gyönyörű épületben találtuk magunkat, ahol a versenyt tartották. Hárman voltunk egy kategóriában. Csingilinginek voltam öltözve. Másodikként léptem színpadra. Elég nehéz koreográfiám volt, melynek egy részét a pániktól félig elfelejtettem, ezért a színpadon magamtól kellett kitalálnom a lépéseket. Nem voltam egészen magabiztos, de azért sikerült megoldanom a problémámat. Az eredményhirdetésekor kiderült, hogy nem lehetett észrevenni a tévedésemet, és az első helyet értem el. A nyereményem egy aranykupa, egy aranyérem és egy diploma volt. A hazautazás már nem volt annyira unalmas, mert örültem az elért helyezésemnek.

Az edzőm is büszke volt rám, hát még a szüleim!

Kujundzsity Klaudia, 4. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Ovisok jártak nálunk

Szerkesztőségünkben jártak a minap az újvidéki/limáni Pitypang óvoda kisóvodásai: Bába Ádám, Battyányi Emese, Berta Lidia, Dragin Andrea, Halász Előd, Kurai Karolina, László Dárió, László Teodor, László Krisztián, Milanov Aleksandar, Petrović Dávid, Sulc Krisztina, Szemnic Hanna, Savić Pavle, Kovács Vuk, Luković Lázár, Ónodi Barbara, Tóth Róbert, Tényri Márkó és Szabó Katarina – Erdei Violetta és Takács Gabriella óvónők vezetésével. Megtekintették a Mézeskalács és a Jó Pajtás készítésének folyamatát, megismerkedtek Buzás Mihály műszaki szerkesztővel, Buzogány Kardos Julianna lektorral, Fehér Mária segédszerkesztővel és Lennert Géza felelős szerkesztővel, majd a Forum Nyomdába mentek, ahol a kis gyerekek a nagy gépek között ismerkedtek a lapok nyomtatásával. Képünkön: a Pitypang óvodásai szerkesztőségünkben.

NEVEM: **Szemő Nikolett.**
BECENEVEM: Niki.
HAJAM SZÍNE: Barna.
SZEMEM SZÍNE: Barna.
MAGASSÁGOM: 158 cm.
CÍMEM: 21220 Óbecse,
Ivan Čirić u. 141.

ISKOLÁM, OSZTÁLYOM:
Samu Mihály Általános
Iskola, 6. a.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM:
Józsa Zsuzsanna.
LEGKEDVESEBB
OSZTÁLYTÁRSAIM:
Tokodi Melánia, Kúti
Szebasztián, Kothai
Enikő, Kohajda Tamás.
MIT SZERETEK AZ
ISKOLÁBAN: Torna,
zene, magyar.
KEDVENC OLDALAIM
A JÓ PAJTÁSBAN:
Viccupac
és a Teszt.
MIT CSINÁLOK SZABAD
IDŐMBEN: Gyakorolom
a karatét.

KEDVENC EGYÜTTESEM:
One Republic.
KEDVENC ÉNEKESEM:
Justin Bieber.
KEDVENC DALOM: Boy
Friend.
KEDVENC ÁLLATAIM:
Kutya és hörcsög.
KEDVENC ÉVSZAKOM:
Nyár.
MI LESZEK, HA NAGY
LESZEK? Egészségügyi
nővér.
HA LEHETNE, MIN
VÁLTOZTATNÉK?
Kevesebb erőszak
lenne a világon.
NO ÉS A SZERELEM? Az
én szerelmem Pejjić
Martin.

Melyik állatra hasonlítasz?

A tulajdonságaid alapján melyik állatra hasonlítasz legjobban? Papír, ceruza a kézbe! Írd fel válaszaid betűjelét, majd nézd meg, melyikből van a legtöbb!

1. Milyen szerepet töltesz ba a barátaid között?

- a) Én vagyok a főnök.
- b) Változó. Szeretek beilleszkedni.
- c) Nálunk mindenki egyenlő.
- d) Egyedül érzem jól magam, nincsen sok barátom.

2. Hogy viselkedsz a többi emberrel?

- a) Szeretek uralkodni.
- b) Nyílt vagyok, szeretek barátkozni.
- c) Barátságos vagyok, de néha szükségem van egy kis egyedüllétre.
- d) Visszahúzódó, félénk vagyok.

3. Mikor van benned a legtöbb energia?

- a) Éjjel élek.
- b) Napközben vagyok igazán éber.
- c) Kora reggel vagyok a legaktívabb.
- d) Az este az én időm.

4. Melyik illik rád legjobban?

- a) Magabiztosság, megfontoltság, büszkeség, erő.
- b) Fürgeség, okosság, kitartás, megbízhatóság.
- c) Boldogság, szerénység, szabadságérzet.
- d) Gyorsaság, félénkség, ravaszság.

5. Hol szeretnél élni?

- a) Afrikában.
- b) Kanadában.
- c) Mindig máshol, szeretnék világot látni.
- d) Csendes és nyugodt helyen.

6. Melyik szín tetszik a legjobban?

- a) Sárga.
- b) Zöld.
- c) Kék.
- d) Szürke.

Értékelés

Legtöbb az a válasz: Oroszlán lennél

Magabiztos, erős, domináns vagy. Vezetőnek születted. Hagyd a többieket is érvényesülni!

Legtöbb a b válasz: Ló lennél

Gyors, intelligens, igazi csapatjátékos vagy. Ezt becsülik benned. Tartsd szem előtt a céljaidat!

Legtöbb a c válasz: Madár lennél

Vidám és barátságos vagy, szükséged van a szabadságra. Ne fuss el a problémák elől!

Legtöbb a d válasz: Egér lennél

Fürge, ravasz és sajnos félénk vagy. Nyugodtan engedd el magad!

„Kedves Bizalmas sorok!

Az én legnagyobb gondom az utóbbi időben a barátnőm. Úgy érzem, hogy fojtogat az állandó üzenetküldésekkel, hívásokkal. Nem múlik el egy nap sem, hogy ne kelljen vele találkoznom. Nem járunk egy osztályba, és ha rögtön nem válaszolok, vagy nem tudok vele találkozni, megharagszik rám. Ilyenkor azt mondja, hogy viccel velem, de én nem úgy érzem. Elég sok az iskolán kívüli elfoglaltságom, mert néptáncrea, zenedébe meg nyelvórákra is járok. Neki ilyen feladatai nincsenek. Jó lenne néha megpihenni. Jó lenne, ha nem kellene mindennap találkoznom vele. Hogyan mondjam meg neki, hogy hagyjon egy kicsit nyugodtan? Persze úgy, hogy ne bántsam meg, mert nem szeretném megszakítani vele a barátságot, csak éppen lazítani rajta, mert megterhelő. Kérlek, segíts!

M. M. S.”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Úgy látszik, itt az idő, hogy letisztázd magadban, milyen fajta barátságot szeretnél. Nagyon közelit, vagy csak olyan „hébe-hóba” barátságot. Amikor ezt eldöntötted, közölnöd is kell a barátnőddel. Meg kell neki mondanod, hogyan érzed magad, és mit szeretnél. Azt is megbeszélhetitek, hogy mikor fogtok találkozni. Meg kell értenie, hogy nem tudod feladni miatta a kötelezettségeidet. Legyen türelmes és megértő, ha nem tudsz rögtön válaszolni a hívásaira. Ez biztos, hogy próbára teszi a barátságotokat, de legalább majd tudod, hogy milyen barátnővel van dolgod. Jó lenne, ha közben mindketten bővítenétek a baráti körötöket, hogy ne függjetek egymástól, annak ellenére, hogy kedvelitek egymást, és jól érzitek magatokat egymás társaságában. Azért is szükségetek van másokra, mert idővel mind a ketten változtok, változnak a szükségleiteitek, érdeklődési körötök, és természetes, hogy másokra is kíváncsiak vagytok, jól érzitek magatokat mások társaságában is.

„Kedves Bizalmas!

Én egy 14 éves lány vagyok. Elkezdtem jární egy fiúval, aki egy évvel idősebb nálam. A gondom az, hogy ő nem szereti a barátnőimet, és ezt az első pillanattól kezdve ki is mutatja. Nem is próbálkozott összebarátkozni velük, s úgy látszik a barátnőim sem vele. Úgy viselkedtek vele, mint bárkivel a társaságunkból. Lehetetlen a helyzet, amikor mindannyian együtt vagyunk. A lányok gyerekesen viselkednek, ő meg csak adja a nagyot. Már mondtam neki, hogy nem akarok választási helyzetbe kerülni. Azt válaszolta, hogy ő azt nem is szeretné, de amikor elmesélem neki, hogy a lányokkal voltam, másként viselkedik, haragos. Úgy érzem, hogy valami rosszat csinállok, amikor a lányokkal van valami programom, mert szeretünk együtt nézelődni az üzletközpontban, és nagyokat nevetni. A fiúm pedig ezért haragszik rám. Mit tegyek, hogy tisztázzam a dolgokat, és egyiküket se veszítsem el. A barátnőim is fontosak számomra, és a fiúm is.

SOS-LOVE”

Válasz:

Kedves Tanácstalan!

Jó lenne, ha elgondolkodnál, milyen elvárásai vannak a fiúdnak irántad, ha gondot jelent neki, hogy a kortársaiddal, a barátnőiddel találkozol. Nagyon valószínű, hogy azt a fiút, illetve személyt, aki nem akarja megérteni, hogy te még tini vagy, akinek fontosak a barátnői, ugyanúgy mint neki a barátai, a fiatalsága és a tapasztalatlansága, az önbizalomhiánya készíti arra, hogy megpróbálja ellenőrizni, és irányítani, ami hosszabb távon nem jó dolog. Egy biztos, te nem teszel semmi rosszat, amikor a barátnőiddel találkozol, és járjátok az üzletközpontot, megesz-

tek egy fagyit, vagy megisztok egy kólát, sőt, nagyon nagy szükséged van erre, ugyanúgy, mint neki a barátokkal való focira. Jót tenne, ha még egyszer elbeszélgetnétek a helyzetről, arról, hogy kinek mire van szüksége. Mindkettőtöknek nagyon nagy szüksége van barátokra, és ebben támogatnotok kell egymást, még akkor is, ha a két baráti társaság nem tud mindig megférni egymással. Ha ezt nem érti és nem tudja elfogadni, akkor talán jobb lenne, ha szétválnának az útjaitok, mert biztos, hogy idővel megkeserítenétek egymás életét.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy 13 éves lány vagyok, és szerelmes a legjobb barátomba. Úgy érzem, hogy én is tetszem neki, mert már mondta néhányszor, hogy szeret, és hogy milyen fontos vagyok neki. Ugyanakkor azt is mondta, hogy tetszik neki az én legjobb barátnőm, akinél úgy érzi, nincs esélye. Rajtam keresztül üzenget neki, ami nekem nagyon fáj és idegesít is. Még pusztit is küldött neki rajtam keresztül. Állandóan a lányokról beszél, hogy keresi az igazit, de semmi sem történik ezen a téren nála. A barátnőim azt állítják, hogy valójában belém szerelmes. Gubancos helyzet, ugye?! Kérlek, segíts! Mit tegyek?

Szivi”

Válasz:

Kedves Szivi!

Isten hozott a serdülőkorba! Igazi serdülőgondjaid vannak. Bizony gubancos az élet, amikor tapasztalatlanok, éretlenek vagytok, és nem ismeritek fel a viselkedéseket irányító érzelmeket. Ezért legyél türelmes a fiúval és önmagaddal is. Mielőtt őszinte beszélgetést kezdeményeznél vele, beszéljess még egyszer a barátnőddel. Kérdezd meg, hogy mit érez a fiú iránt, van-e neki esélye nála vagy sem. Utána a fiúval beszéljess el az érzéseidről. Nézzetek meg egy filmet, hívd el egy filmre, fagyira, és mondd el neki, hogyan érzel iránta. Kiderülhet, hogy szeret, és jární is szeretne veled. Ha az derül ki, hogy tévedtél, ne búsulj sokáig, legalább tudod, hogy tovább kell lépned. Biztos, hogy nagyon gyorsan egy másik fiú fogja megdobogtatni a szívedet.

„Kedves Bizalmas!

Tizenkét éves vagyok, és szerelmes egy 13 éves lányba. Megkértem az egyik barátnőjét, hogy mondja meg neki, hogy szeretem. Amikor a lány visszajött, elmondta, hogy a lány csak káromkodott egyet, amikor hallotta az üzenetet. Nem hiszem, hogy ezt tette. Amikor találkozunk kedves, visszaköszön, csak a szünetekben szövik tőlem. Ez nagyon bánt! Segíts, mert nagyon boldogtalan vagyok!

Veréb”

Válasz:

Kedves Veréb!

Az igazság az, hogy a szóbeli üzeneteket a postás nem mindig úgy adja át, ahogyan te azt szeretted volna. A kommunikációban a szavak mellett ott van még a hangszín és az arcjáték is, ami sokszor elrontja, meghamisítja az üzenetet. Ne feledd, milyen divatos a piszkálódás is a köreitekben, és mennyire rossz, amikor saját magad vagy mások célpontja. Mivel ellentmondásosan viselkedik veled, kedves, köszön, aztán meg szövik tőled, adj neki időt, hogy letisztázza magában, tetszel-e neki, és mit érez irántad. Egy időre hagyj békén, ne menj utána a szünetekben. Gyorsan meglátod majd, hogy mutat-e érdeklődést irántad. Legközelebb pedig személyesen mondd el neki a gondolataidat olyankor, amikor nem látnak az osztálytársai. Ha elutasít, ne búsulj, mert tisztán látod majd a helyzetet, és új lappal indulhatsz tovább. Biztos, hogy akad még egy-két aranyos, kedves lány, aki megdobogtatja a szívedet.

Amit tudnod kell a körömápolásról

A prócska részletkérdésnek tűnik, ezért sokan elhanyagolják a körmök tisztességes ápolását. Pedig a szépség a részletekben rejlik! Csupán egy-két trükkre van szükség, amiket el lehet végezni otthon is.

A kevesebb néha több

Vágd, illetve reszeld őket rendszeresen. Ez tulajdonképpen hasonlóan működik, mint a hajvágás. Mit sem ér, ha szép hosszúra növeszted, de szállás és töredezett a sőrénnyed. Ugyanígy a körmeidet is felesleges megnövesztened, ha állandóan törnek, egészségtelenek és csúnyák. Inkább legyen rövid, de ápol!

Csak természetesen!

A körömlakkok szépen el tudják kendőzni a kellemetlenségeket és egészségesnek,

ápolnak mutatják a körmeinket, viszont ki is szárítják azt. Ahelyett, hogy lemosás után rögtön felkennéd a következő színt, adj egy pár nap pihenőt nekik!

Ne rágd, ne tépkedd, ne piszkáld!

Nagyon sokan így vezetnek le a feszültséget – sőt, a tapasztalt körömrágcsáló már

szinte észre sem veszi rossz szokását. Pedig ez a létező legnagyobb körömgylkos, azt meg talán részletezni sem kell, milyen csúnya végeredményt hagy maga után. Ha te is szégyelled a szétcincált körmeid, hagyd fel a rossz szokással!

Tartsd rendben a körömházat!

A túlnőtt, esetleg szakadt körömház még az egyébként ápolat és egészséges körömök is elcsúfítja. Használj ápoló krémet vagy olajokat, néha zuhanyozás vagy fürdés után tologasd vissza, de le is vágathod őket – persze csak a kifejezetten erre a célra kitálat eszközökkel!

Kamaszkori harcok a szülőkkel

Teljesen természetes, hogy a gyerek vitatkozik a szüleivel és fordítva. A szoros kötelék és a jó viszony ellenére is össze szoktak zörrenni a családtagok. A vita és a kritika építő jelleggel is hathat rád, amíg „egészséges családi keretek” között zajlik. Kamaszként többször vitáznak a gyerekek a szüleikkel, ami a hormonális változások, az erősödő öntudat, a lobbanékonyág és az ilyenkor kiütöző generációs különbségek miatt normális is.

Min vesznek össze leggyakrabban a kamaszok a szüleikkel?

A Michigani Egyetem pszichológusainak felmérése szerint a legnagyobb feszültségek az anyukák és lányaik között alakulnak ki. A viták fő tárgya – függetlenül attól, hogy a gyerekek hány évesek –, hogy a szülők úgyszólván a gyerekeik életét akarják élni. A tinédzserekben rövid idő alatt rengeteg változás zajlik le, és hajlamosak nagyon korán azt hinni, hogy képesek gondoskodni magukról és sokszor felnőttbennnek hiszik magukat a koruknál, ez sok parázs családi veszekedés kiindulópontja nap mint nap. Gyakori vitaokok még a kamaszok és a szüleik között: öltözködés, időbeosztás, takarítás, frizuraviselet, dohányzás és bulizás kérdései, felelősség, házimunka, tanulmányi átlag, internetezési és televíziózási szokások stb.

Hogyan kezeld a vitákat?

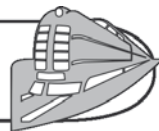
Bizonyos viták könnyen elsimíthatóak, ám vannak olyanok is, amelyek a szülők és gyermekeik hatalmas személyiségbeli különbségeiből fakadnak. Ne felejtse el még a vita hevében sem, hogy a szüleik általában a legjobbat akarják neked, és hogy illik tisztelettel beszélni velük. Persze olyan szituáció is akad, amikor a gyerekek van igazsága, ebben az esetben próbáld meggyőzni a szüleidet nyugodt hangnemben, észérvekkel bebizonyítva az álláspontod jogosságát. Az sehova sem vezet, ha hisztizel, ordibálsz, ha elrohansz otthonról. A problémákat meg kell beszélni, főleg a családtagokkal.

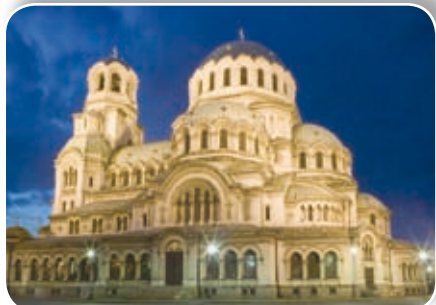
Ha a szüleid felajánlanak valamilyen kompromisszumot a vita lezárására, ne zárkózz el előle, inkább gondold meg. Ha tudod, hogy nem volt igazad, akkor ne szégyellj elnézést kérni.

Ha megbüntetnek, ne ijedj meg, ez nem azt jelenti, hogy a szüleid rosszat akarnak neked, vagy hogy nem szeretnek. Az őszinte, jó családi kapcsolat magában hordozza a gyerek jutalmazásának és büntetésének módszerét is. Kamaszként nehéz elfogadni, ha megbüntetnek, és emiatt ki kell hagynod a péntek esti bulit vagy az edzést.

Hagyd időt magadnak, hogy lenyugodj, és tiszta fejjel gondold át a történeteket. Hidd el, a szüleidnek sem könnyű, amikor kirónak rád valamilyen büntetést. Ha az anyukád vagy az apukád azt látja rajtad, hogy hiszti nélkül viseled, mondjuk a szobafogságot, és hogy megértetted, miért kerültél ebbe a helyzetbe, megengyhül majd a szívük, és hamarabb megbocsátanak. A lényeg, hogy mindig legyél nyitott arra, hogy meghallgasd a másik felet, és te is bátran beszélj arról, te hogy látod a dolgokat!

Bulgária

Az Alekszandr Nevszkij-székesegyház

Öt évszázadig volt török uralom alatt, majd négy évtizedig a vasfüggöny mögött trespert Bulgária a világ többi része szemében egy távoli, titokzatos ország. Olcsó borban úszó egyetemista házibulik, kedvező árú síutak, napernyőkkel telszurkált homokstrandok – ezek a népszerű sztereo-típiák, ám Bulgária ma már egy teljesen más ország, mint volt akár még 10 évvel ezelőtt is.

Bár az elmúlt évtizedben Bulgária gyors változáson ment keresztül, azért a falvakban még mindig sokan vannak, akik számárháton közlekednek, háztájiban termelik meg a mindennapi élelmüket, és házilag készítik a kenyeret, sajtot. A változás mindössze annyiban érzékelhető, hogy a fárasztó napot ma már a műholdas csatornák programjaival pihenik ki.

Amikor Bulgária elbódult ettől a kifordított kapitalista cirkusztól, az embereket senki sem figyelmeztette, hogy ez bizony kötélhánc lesz a szakadék fölött – védőháló nélkül. Mindazonáltal ma már arról számolhat be a látogató, hogy az ország hősiessen küzd a rendszer meghonosításával, és az emberek a társadalmi és gazdasági zűrzavar ellenére is figyelemreméltóan vendégszerető maradtak.

Bulgária éghajlata mérsékelt égövi, hideg, csapadékos téllal és forró, száraz nyárral. Az ország meglátogatására az áprilistól június közepéig tartó tavasz a legjobb időszak. A napok ilyenkor már egyre hosszabbak, az időjárás kellemes, a színházak és az egyéb kulturális helyszínek, események teljes gőzzel üzemelnek, de általában még a holt szezorra jellemző árákkal, és a helybélieket sem merítették még ki a nyári turistacsoportok.

A június közepétől szeptember elejéig tartó nyár ideális kirándulásra, túrákra és a fesztiválokra, aminek hátulütője, hogy – az igen

Veliko Tarnovo

magas hőmérséklet ellenére – ekkor érkezik a legtöbb turista szerte Európából: a Fekete-tenger partja örjítően zsúfolt, és a tengerparti szálláshelyek, kempingek is lassan megtelnek.

Talán a szeptember a másik legmegfelelőbb hónap, ha Bulgáriát szeretnénk látni. Pompásak az őszi fák, a temérdek gyümölcs és zöldség, utószezonni árákkal találkozhatunk, és a turisták is hazamentek már. Zavartalanul lubickolhatunk a Fekete-tengerben, és napfürdőzhetünk a partján.

Bulgária figyelemreméltó, ezeréves múltra visszatekintő kulturális örökséggel rendelkezik. Az ország területén 36 történelmi-kulturális rezervátum és több mint 40 000 kulturális emlékmű található. Ezek különböző történelmi időkből származnak: történelem előtti ásatások, trák sírok, görög archeológiai maradványok, római- és bizánci kori várak, az Első és Második Bolgár Cárság, a nemzeti reneszánsz idejéből fennmaradt történelmi emlékművek. Továbbá a nagyvárosok megőrzött építészeti együttese, valamint eredeti atmoszférát és egykori tipikus, reneszánsz korabeli bolgár

építészetet megőrzött egész falvak, városok: Plovdivi óvárosa, Veliko Tarnovo, Koprivstica, Trjavna, Arbanaszi, Bozsenci, Zseravna, Melnik, Banszko, Kovacsevic, Neszebár, Szozopol stb. Bulgáriában sok (több mint 160) templom és kolostor található. A kolostorok közül a leg híresebbek és a leglátogatottabbak a következők: rilai, bacskovói, rozserii, trojani, preobrazszeni, illetve az aladzsai kókolostor. A turisták a kolostorok sokaságában éjszakázhatnak, s így teljes egészében átélhetik a szent helyek atmoszféráját. Az országban több száz nevezetes templom van, amelyek a bolgár ikonfeszítő iskolák egyedi képeit, falfestészetét, falfaragásait, középkori freskóit és ikonjait őrzik.

Bulgáriában hét történelmi-kulturális emlékmű és két rezervátum található, amelyek az UNESCO világörökség védnökségi listáján szerepelnek: a Szvestariban található trák sírhely, a kasanlaki trák sírkamra, a madarai lovas, a Szófia mellett levő Bojana-templom, az Ivajlóban lévő kókolostorok, a rilai kolostor Neszebár óvárosa, a bioszférás Szrebarna Rezervátum, valamint a Pirini Nemzeti Park.

A Rila kolostor

Plovdiv

Keresztszavak

			R	H	K			
			O	O	I			
			M	R	B			
D	I	V			O	Z	I	K
A	R	A		Y		I	P	Ő
P	O	N	T			S	Á	G
			I	G	Á			
			K	Á	T			
			A	S	Ó			

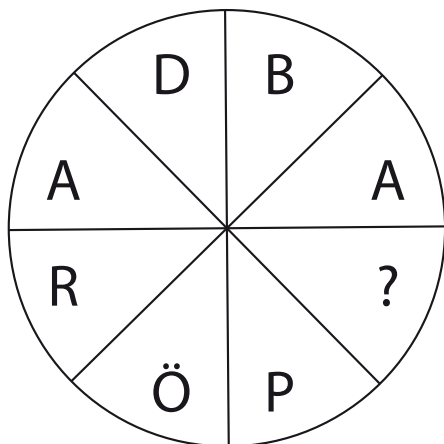
Pótold a hiányzó betűket úgy, hogy vízszintesen és függőlegesen is értelmes szavakat kapj.

Egy kis logika

12	18	24	30	
2	8	8	3	
14	26	32	33	

Melyik számok illenek az utolsó oszlopba?

Szókerék

Vajon hol kezdődik a szó, melyik irányba halad, és milyen betű kerül a kérdőjel helyére?

Kicsi sarok

Miniszudoku

	1		
		4	
	4		
		3	

Töltsd ki a négyzeteket az 1, 2, 3, 4 számokkal úgy, hogy egy-egy sorban, oszlopban és nagyobb négyzetben minden szám csak egyszer forduljon elő.

Közmondások

- M . ND . NJ . , H . AV . G . J .
- . GY F . CSK . N . M CS . N . L NY . R . T
- . K . K . R . S , . Z T . L . L

Mind a három közmondásból kimaradtak a magánhangzók, pótold őket.

A 16. szám megfejtései

Berakós rejtvény

– Én is.

Betűrejtvények

- Szabadka, 2. kincsem,
- emeletes, 4. félelmetes

Anagramma

májusfa

Ölelkező szavak

- érdek, 2. pad, 3. csont, 4. hír
- Körszámtan

139 – az első számhoz hozzáadunk 5-öt, majd a kapott számot megszorozzuk 2-vel, és így folytatjuk.

Kitöltőcske

pipacs

Betűpótló

tavas

A 15. skandináv rejtvény megfejtése:

LEHÁR FERENC, VÍGÖZVEGY, A MOSOLY ORSZÁGA, CIGÁNY SZERELEM

Könyvjutalmat kap:

Kertész Zsuzsanna, Felsőhegy

A király árnyéka

Írta: Hunyady József
Rajzolta: Fazekas Attila

Sétálni jó – de miért is?

– Nemcsak az izmokat erősíti, a csontoknak is jót tesz.

– Mivel a friss levegőn vagy, a tüdőid segítségével a véred is több oxigénhez jut.

– Az agyadban boldogsághormon termelődik a mozgás hatására, ami javítja a hangulatodat, növeli az energiádat, sőt a memóriát is.

– Séta közben mentesülsz a rád nehezedő stressztől, „kikapcsolsz”, így az is lehet, hogy ilyenkor jutnak eszedbe a legjobb ötletek, gondolatok.

– A szabadban végzett, nem megerőltető mozgás a szülők testére-lelkére is jó hatással van. Érdemes kirángatni őket otthonról, hiszen sokkal könnyebb ilyenkor megbeszélni a problémáikat, megoldást találni a konfliktusokra, s egy-egy ilyen beszélgetés sokkal közelebb hozhat benneteket egymáshoz.

Mivel teheted szórakoztatóbbá?

– Mindig beszéljétek meg előre, milyen messze fogtok sétálni!

– Olyan célt válasszatok, ahol van valami látnivaló is. Egy tó, patak, szökőkút, szobor stb. tovább emeli a séta élvezetét. Vagy lehet a célállomás mozi, teaház stb. is.

– Fokozatosan növeljétek a megtett távolságot, így biztos, hogy mindig örömeidet fogjátok lelenni a mozgásban!

– Ha egyedül indulsz útnak, vidd magaddal a kutyád, vagy egy MP3-lejátszót, iPodot!

Mire figyelj?

– Mindig az időjárásnak megfelelően öltözz! A meleg napokon jól szellőző, könnyű anyagból készült ruhát viselj!

– A kényelmes cipő elengedhetetlen felszerelés.

– Mindig legyen nálad víz, hiszen szomjasan nem jó még sétálni sem.

– Ha várhatóan sötétedéskor még úton lesztek, különösen, ha nem jól megvilágított, erdős, fás helyen, nem árt, ha van nálatok fényvisszaverő mellény.

– Ha egyedül indulsz el, mindig tudasd valamelyik családtagoddal, hova és mennyi időre tervezed a kimaradást. Ez azért fontos, mert tudni fogják, hol keressenek, ha esetleg megsérülsz, s nem tudod őket értesíteni.

– Nézz a lábad elé! A göröngyös utak, kátyúk még egy egyszerű séta közben is kellemtelen baleset forrásai lehetnek!

Tudod, hogy legalább napi egy óra mozgásra van szükséged ahhoz, hogy mind testileg, mind lelkileg egészséges légy? A tavasz remek alkalom a szabadban való mozgásra, s ha a szüleidet is sikerül magaddal cipelned, az nemcsak az egészségüknek, a kapcsolatotoknak is jót tesz!

Miért jó sétálni?

– Friss levegőn, a természetben vagy, ami nem csupán a tüdőidnek, a lelkednek is felüdülés.

– Séta közben a szervezet az energia nagy részét az elraktározott zsírból nyeri, szóval segít az ideális testsúly elérésében, megtartásában. A rendszeresen sétálók között alig van elhízott, mivel ez a mozgásforma természetes zsírégítő.

Tuti szobanövények kezdőknek

Anyósnyelv (*Sansevieria trifasciata*)

Tigrislevélnak is nevezik ezt a szép, akár 90 cm-re is megnövő, húsos levelekből álló növényt. Jellemzően sötétzöld levelei vannak, melyeket sárga szegély keretez.

Gondozása:

– Tedd világos helyre, de ne érje közvetlen napfény. Szobahőmérsékleten érzi jól magát, ezért télen se legyen 14 fokosnál alacsonyabb hőmérsékletű szobában.

– Két locsolás között hagyd a földet kicsit megszikkadni. Időnként hígított tápoldatos vízzel locsold.

Jukka (*Yucca*)

Pálmaliliom néven is ismert ez a hegyes, sötétzöld, kardszerű levelekkel rendelkező, népszerű szobanövény. Kapható törzsese vagy törzs nélküli formában is.

Gondozása:

– Legjobban a közvetlen napfényt szereti, de megelégszik egy világos hellyel is. Jól érzi magát szobahőmérsékleten, télen nem lehet 7 foknál hűvösebb szobában.

– Kb. két-háromhetente locsold, és figyelj arra, hogy soha ne maradjon alatta pangó víz. Két locsolás között hagyd a földjét ki-

csit megszikkadni. Nyáron havonta egyszer tápoldatos vízzel is megöntözheted.

– Tavasszal (fokozatosan) kiszoktathatod a teraszra vagy a kertbe, csupán arra figyelj, hogy olyan helyre tedd, ahol nem éri sok csapadék.

Csokrosinda (*Chlorophytum comosum*)

Talán az egyik legelterjedtebb szobanövény, gyakran zöldikének is nevezik. Fehérzöld csíkos, lecsüngő levelekkel, időnként kicsi fehér virágokkal és alacsony igényekkel áldotta meg a sors.

Gondozása:

– Világos helyre tedd, de ne közvetlen napfényre. A szobahőmérsékletet kedveli, de télen (kevés öntözéssel) el lehet szállásolni egy +10 fokos szobában is.

– Ha felül száraz a földje, langyos vízzel öntözd meg (akár naponta is nyáron), de figyelj arra, hogy alatta ne maradjon pangó víz. Március közepétől szeptember közepéig hetente egyszer tápoldatos vízzel öntözd.

Ha eleget teszel az egyes növények minimális igényeinek, szépen fognak fejlődni, ezzel is meghálálva a gondoskodást.

Buldog a háztetőn

Két kutya beszélget a háztetőn:
 – Hogyan jussunk le innen? – kérdi a tacskó.
 – Szerintem ugorjunk le! – mondja a buldog.
 – Persze, hogy nekem is úgy belapuljon az orrom, mint neked?

Eszkimó

– Hogy tüsszent az eszkimó?
 – ???
 – Hászki!

Mexikói nyaralás

Egy fickó hazajön a mexikói nyaralásáról, és a barátainak az élményeiről mesél.
 – Szörnyű dolog történt ott... Képzeljétek a helyzetet: indiánok jobbról, indiánok balról, indiánok előttem, indiánok a hátam mögött...
 – És mit csináltál?
 – Mit? Megvettem az egyik takarót, amit árultak.

Bátorság!

– Apu, te voltál katona a fronton is?
 – Igen, fiam.
 – És bátor voltál?
 – Persze.
 – Akkor olvasd el, mit írt az osztályfőnököm az ellenőrzőmbé...

Pistike

Pistike hazaér az állatkertből a szüleiével. Megáll a lakásajtónál:
 – Jééé... Egy elefánt!
 Szülei aggódva nézik.
 – Pistike, mi bajod van?
 – Becsaptam az ajtót.

Képzelőerő

A tanár a gyerekek képzelőerejét szeretné felvillanyozni. A dolgozat témája: „Ha én milliomos volnék”.
 Mindenki tollat ragad s lázas munkába kezd, csak Fülöpke lezserkedik karba font kezekkel.
 – Mi történt, Fülöp fiam? – kérdi a tanár.
 – Nem akarsz hozzáfogni?
 Fülöpke rázza a fejét.
 – Én inkább megvárom a titkárnőmet.

Nevek

Vidéki kislány felel ókori történelemből.
 – Mondd meg szépen, kivel harcolt Achilles Trójában.
 – Plutóval.
 – Egyáltalán nem! Törd még a fejed!
 – Néróval.
 – Szó sincs róla.
 – Akkor Hektorral, de hogy valamelyik kutyánkkal, az biztos.

Talpas medve

– Hova szaladsz nyuszika? – kérdi a bagoly a lélekszakadva rohanó nyusztól.
 – Menekülök, mert az erdőben lelőnek minden talpas medvét!
 – De te nem is vagy talpas medve.
 – Én is tudom, de mire ezeknek megmagarázom...

Internet

Az ősember és az ősasszony üldögélnék a pálmafa alatt, a tengerparton, csobog a tenger, susog a szél, lágyan vetődik rájuk a holdfény, amikor az ősasszony megszólal:
 – Mondj nekem valami olyat, amit még soha senkinek ezelőtt...
 Az ősember elgondolkodik, majd megszólal:
 – Internet!

A villanyszerelő és a papagáj

Csengetnek. Bentről egy hang:
 – Ki az?
 A férfi:
 – A villanyszerelő!
 Bentről ismét egy hang:
 – Ki az?
 A férfi hangosabban:
 – A villanyszerelő!
 Bentről a hang:
 – Ki az?
 A féfi üvöltve:
 – A villanyszerelő!
 Bentről a hang:
 – Ki az?
 A férfi összeesik az ajtó előtt. Megérkezik a lakás tulajdonosa.
 Megrökönyödve áll meg a fekvő ember előtt, és megrázza.
 Az ájult férfi magához térve ezt nyögi:
 – Ki az?
 Mire bentről a hang:
 – A villanyszerelő.

Csak nyugodtan

– Berci – mondja a tanár –, ha adok neked három dinárt, aztán kettőt, utána négyet és végül tizenháromat, összesen mennyi pénzed lesz?
 – Tanár úr, először adja ide a pénzt, aztán majd én szép lassan, komótosan össze-számlálom...

Visszavonuló énekes

– Hallom, visszavonultál.
 – Muszáj volt abbahagyni. Nem énekelhetek többé.
 – Miért nem? Történt valami?
 – Csak annyi, hogy eltiltott az orvos.
 – Az, aki a szomszédodban lakik?

– Apa! Anya megint csall!

– Hogy haladsz? Odatettem a serpenyőt a tűzre!

Fáj a vállam

- Doktor úr, megint nagyon fáj a vállam!
- Tegyen rá éjszakára hideg borogatást!
- De doktor úr, a múlt héten még meleg borogatást ajánlott?!
- No látja, milyen gyorsan fejlődik az orvostudomány?

A kihúzott bölcsességfog

- Miért van feldagadva a képed?
- Most jövök a fogorvosomtól. Kihúztam a bölcsességfogamat.
- No és fáj még?
- Nem tudom. Ott hagytam az doktor-nál.

Hosszú szó

- Mondjon egy hosszú szót, Jean!
- Gumi.
- Ez magának hosszú?
- Nem uram, de nyújtható.

Pí

- Te, ez az Ottó nagyon szeretheti a matkot...
- Miből gondolod?
- Képzeld, azt hallottam, hogy otthon a baromfudvarban nem úgy hívja a csibéket, hogy pi-pi, hanem 3,14..., 3,14...

Fotós

- A híres fotóst vendégségbe hívják. A vacsora után a háziasszony beszélgetésbe elegyedik vele:
- Gratulálok a képeihez, nagyon impozánsak! Biztosan jó fényképezőgépe van.
 - Erre a fotós:
 - Gratulálok a vacsorához, nagyon finom volt! Biztosan nagyon jó fazekai vannak.

Randi

- Pistike élete első randevújáról jön haza lógó orral. Az apja faggatja:
- Hogy sikerült?
 - Félig.
 - Hogyhogy félig?
 - Én ott voltam, a lány nem.

Börtön

- Az egyik börtönőr a másikhoz:
- Képzeld, a 152-ből valaki megszökött az éjjel.
 - Na hála istennek! Már három napja nem aludtam a fűrészelése miatt.

Székely az állatkertben

- A székely ember elmegy az állatkertbe, aztán hazamegy a fiához. Kérdezi a fiú:
- Hol voltál, édesapám?
 - Az állatkertben!
 - És mit láttál ott, édesapám?
 - Láttam én egy zebrát.
 - És az milyen, édesapám?
 - Hát tudod, milyen a ló?
 - Tudom.
 - Na, ez ugyanolyan, csak csikos.
 - És még mit láttál, édesapám?
 - Zsiráfot.
 - És az milyen?
 - Tudod, milyen a ló?
 - Tudom.
 - Na, ez ugyanolyan, csak hosszabb a nyaka és farka.
 - És még mit láttál, édesapám?
 - Pingvint.
 - És az milyen, édesapám?
 - Tudod, milyen a ló?
 - Tudom.
 - Na, ez nem olyan.

Piros gomb...

- Apu, megnyomhatom ezt a piros gombot?
- Persze.
- Apu, ez megharapott!
- Hát a nyulak ilyenek...

Előnév

- Az angol úriember felkeresi otthonában a skót asszonyt.
- Hölgyem – kezdi mondanóját –, azért jöttem, hogy megkérjem a kedves lánya kezét. Nemesi családból származom, előnevem is van.
 - Igen? Akkor semmiképpen sem adom magához a lányomat.
 - De miért nem?
 - Mert ha táviratozni akarok magának, egy szóval többért kell fizetnem.

Különös randevú

- Az antilop és az oroslán beül az erdei étterembe. Az antilop odahívja a cincér pincért, és rendel:
- Hozzon egy adag szénát, salátakörettel!
 - És a barátja? – néz a cincér az oroslánra.
 - Nem, ő nem kér semmit.
 - Talán nem éhes?
 - Mit gondol, ha éhes lenne, itt ülnék mellette?
- Fizika**
- Pistike, melyik a kedvenc tantárgyad?
 - A fizika.
 - De hiszen ti még nem is tanultok fizikát!
 - Épp azért!

- Bocs, Peti, de teljesen másképp nézel ki a gördeszlád nélkül!

- Le tudná halkítani a horkolást? Bulizni próbálunk a szomszédban.

Színházban voltunk

Kicsengettek. Végre elindultunk a tanító nénivel és az osztálytársaimmal a színházba.

A három testvért, avagy A három kismalac című előadást néztük meg. Elfoglaltuk a helyünket. Már az is érdekes volt, hogy nagy babzsákok voltak a székek. Elkezdődött az előadás. Megismerkedtünk Mama Kóccal és Lilivel, akiket nagyon megkedveltünk. Mi is pár percig színészek lehettünk, ami nagyon tetszett mindenkinek. Az előadás végén mindenki táncolt az egyre gyorsabb ritmusú zenére. Így telt el egy unalmasnak induló iskolai nap, aminek a vége tele volt örömmel és vidámsággal.

Fehér Noémi

Csütörtökön színházba mentünk. Amikor megérkeztünk, egy asszony bevezetett minket a színházterembe. Mikor elkezdődött az előadás, Mama Kóc, az egyik főszereplő mesélni kezdte a három kismalac történetét. Sajnos Lili közbeszólt, aki egyébként Mama Kóc unokája volt, mert ő nem szerette a malacokat. Ezért három testvér lett a szereplő az állatok helyett. A mese arról szólt, hogy a testvérek elég nagyok voltak már, egyedül kellett nekik élni, de mivel szerették egymást, eldöntötték, hogy egymás mellé építik a házaikat. A legkisebb szalmából építette, a középső deszkából, a legidősebb téglából. Amikor a két kicsi aludt, egy éhező farkas megpillantotta őket, és meg akarta enni a gyerekeket. Először a legkisebb házában bújtak el, de az állat azt elfújta. Akkor a középső kunyhójába menekültek, az ordas azt is elfújta. Ezután a legnagyobb készítményébe rohantak. Ezt a farkas már nem tudta elfújni. Ekkor a kéményen keresztül akart beossonni, de ez nem sikerült neki.

Nagyon érdekes és tanulságos volt a mese. Megtanultam, hogy nem szabad lustának lenni.

Spasić Nikola

Egy csütörtöki nap színházban jártam. Mesét hallgattunk, néztünk. A főszereplő Mamakóc és unokája, Lili. Lilit mielőtt elkezdődött a történet, meg kellett keresni. Mivel az unoka nem szerette a malacokat, így a szereplők fiúk lettek. Egyik nap az anyjuk azt mondta nekik, hogy építsenek maguknak házat. Az egyik nádból, a másik lécekből, a legidősebb téglából épített a házat. Egy meglepetés is volt. Mikor a mesének vége lett, a fiúk meghívtak minket egy buliba, ahol táncoltunk. A nénik megmutatták nekünk a koreográfiát. A végén szörpöt kaptunk és rajzoltunk. Máskor is elmennék egy ilyen táncos előadást megnézni.

Kávai Rita, 3. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Tanya a Telecskai-dombvidék szívében

A káta-tanya egy kis oázis a Telecskai-dombvidék szívében, Amásfél kilométerre Kishegyes központjától. 1995. óta működik, 70 fő elszállásolására alkalmas (2, 4, 6 és 8 ágyas szobákban). A két ebédlő közel 180 férőhelyes. A tanya területén található még egy amfiteátrum, mely konferenciák lebonyolítására alkalmas; kapacitása 200 fő. A vendégek szórakoztatására több jól felszerelt és biztonságos játszótér, valamint egy gazdasági udvar (háziállatokkal) is rendelkezésre áll.

A nyár folyamán a gyermekek választhatnak a táboraink közül. A tanyatól 1,5 kilométerre található a Pékmúzeum, ahol a vendégeink maguk süthetik meg a kürtöskalácsot, és a tópart is (horgászásra és fürdésre egyaránt alkalmas) nagyszerű kirándulási lehetőséget nyújt. A hagyományok iránt érdeklődőknek a Mesterségek Házában található tárlatot ajánljuk.

A Káta tanya nyári programajánlata

2013. június 17–22.: Ovis tábor
 2013. június 24–29.: Sporttábor
 2013. július 4–7.: Vajdasági Szabadegyetem – VIFÓ
 2013. július 8–13.: Kézműves tábor
 2013. július 15–20.: Lovas tábor + Kézműves II. tábor
 2013. július 22–27.: Sporttábor + Fényképésztábor
 2013. július 27–augusztus 1.: Lovas tábor II. + Firka tábor
 2013. augusztus 2–4.: Kárpátmedencei Nagycsaládos Találkozó
 2013. augusztus 5–10.: Angol tábor
 2013. augusztus 10–17.: Szép Szó tábor
 2013. augusztus 19–24.: Zöld tábor
 2013. augusztus 26–31.: Hazaváró tábor családoknak
 Ha szeretnéd az idén is hasznosan és szórakozva eltölteni a nyári szünet egy hetét, jelentkezz mielőbb a következő telefonszámon: 024/731-222.

Bővebb információt pedig itt találhattok: <http://katai.rs/>

Képünk a tavalyi lovas táborban készült

CIP – Katalogizacija u publikaciji
 Biblioteka
 Matice srpske,
 Novi Sad

82+79(02.053.2)
 ISSN 0350-9141
 COBIS.SR-ID
 16225794

Vajdaság
 Autonóm Tartomány
 kormánya

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

BETHLEN GÁBOR
 Alap

Szekeres László
 Alapítvány

66 éves a Jó Pajtás
 Vajdasági magyar gyermeklap

■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A Kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Lennert Géza** ■ Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár és segédszerkesztő: **Fehér Mária** ■ Lektor: **Buzogány Kardos Julianna** ■ Állandó külmunkatársak: Bence Erika, Bori Mária, Farkas Ilona, Fazekas Attila, Gyarmati Krisztina, Koncez Erzsébet, Lukács Melinda, Sztójánovity Livia, Tomán Mária ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon/fax: 021/557-304, e-mail: (csak lakterjesztési ügyekben) plasmam@magyarszo.com ■ Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomtatásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■ Jó Pajtás az interneten: <http://www.tippnet.rs/jopajtas> ■ szerk@jopajtas.info